ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

Ижтимоий-сиёсий шаҳар газетаси

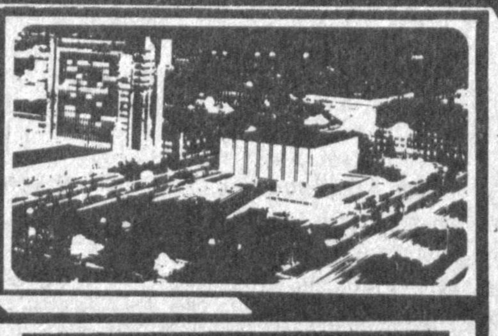

Газета 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлаган

№ 128 (8.712) ◆ 1995 йил ◆ 3 ноябрь, жума ◆ Сотувда эркин нархда

АКАДЕМИК ОЛИМЛАР БИЛАН УЧРАШУВ

2 ноябрь куни Президент Ислом Каримов Республика Фанлар академияси вакиллари — бир гуруҳ академик олимлар билан учрашди. Суҳбат чоғида давлатимиз раҳбари мамлакат иқтисодиётини ривожлантиришда, мустақилликни янада мустаҳкамлашда илм-фаннинг аҳамияти беқиёс эканини таъкидлади. Ватанимизнинг илм-зиё салоҳиятини, халқимиз маънавиятини янада юксалтириш, бой маданий ва илмий меросни асраб-авайлаш, айниқса тараққиётнинг муҳим омили бўлган фундаментал фанларни ривожлантириш борасида олимлар олдида турган долзарб вазифалар хусусида тўхталди. Жаҳон фани ютуқларидан вақтида ва тўла хабардор бўлиш, янги технология ва ишланмаларни ишлаб чиқаришга татбиқ этиш, шунингдек, фан кишиларининг самарали меҳнат қилиши учун қулай шароит яратиб бериш зарурлиги хусусида гапирди.

Мулоқот иштирокчилари илм-фанни ривожлантириш йўлида қилинаётган ғамхўрлик учун юртбошимизга миннатдорлик изҳор этдилар.

Учрашувда Президентнинг Давлат маслаҳатчиси А. Азизхўжаев, Бош вазир ўринбосари С. Саидқосимов қатнашди.

(ЎзА).

ПРЕЗИДЕНТГА МАКТУБ

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов жаноби олийларига

Жаноби олийлари,

Меҳмондўстлигингиз ва яқинда Ўзбекистонга ташрифим чоғида гўзал мамлакатингизни менга кўрсатган халқингиз вакиллари учун Сизга самимий миннатдорлигимни изҳор этишга ижозат бергайсиз. Ташрифим қисқа муддатли бўлса-да, Ўзбекистоннинг бутун жаҳонга машҳур бўлган айрим тарихий маданий шаҳарларини кўздан кечиришим ва сизларнинг меросингиз бойликлари билан танишишим учун ажойиб имкониятга эга бўлдим.

Самарқанд, Бухоро ва Хивага қилган сафарим ҳаётимдаги ҳаяжонли дамларим бўлди. У ерлар эртаклардаги каби афсонавий ва тарихий жойлардир.

Мен ипак йўли шу жойлардан ўтиб, маданиятлар ва динларнинг бир-бирига кириб келишига ва Шарқ билан Ғарбнинг мулоқотига кўмаклашганини тасаввур этишга ҳаракат қилдим. Мен борган жойлар инсоният тақдирлари чорраҳалари ўтган буюк шаҳарлар эди.

Ҳозир биз, тарих билан ҳисоблашган ҳолда, ипак йўли тинчлик ва мулоқот йўли сифатида хизмат қилишни давом эттиришига кўмаклашмоғимиз лозим.

Мен халқаро Марказий Осиё тадқиқотлари Халқаро институтини очиш шарафига муяссар бўлдим. Бу институт ушбу орзу-умидларни амалга оширишда ЮНЕСКО томонидан берилган ёрдамнинг чинакам намунасидир.

Сизнинг ЮНЕСКОнинг барча ваколатлари доирасидаги фаолияти билан чуқур қизиқишингиздан мамнун бўлганимни айтишимга ҳам ижозат бергайсиз.

Ўзбекистон ҳукумати билан ЮНЕСКО ўртасида баҳамжиҳат ҳаракатлар тўғрисидаги меморандумнинг имзоланиши ютуқларимизни мустаҳкамлади ва ҳамкорлигимиз соҳаларини кенгайтирди.

Сиз билан биз ҳар томонлама муҳокама қилган кўпгина масалалар юзасидан ҳозирнинг ўзидаёқ тегишли қарорлар қабул қилинди ва котибият бундан буёнги ҳамкорлигимиз масалалари юзасидан Сизнинг доимий ваколатхонангиз билан мустаҳкам алоқа қилиб туради.

Таклифингиз ва мамлакатингизга ташрифим давомида менга кўрсатган олижаноб меҳмондўстлигингиз учун Сизга ва Сиз орқали бутун Ўзбекистон Республикаси халқига яна бир бор миннатдорлик билдиришга ижозат бергайсиз.

Пировардида, ЮНЕСКОнинг қароргоҳига ташриф буюриш ҳақидаги таклифимни яна бир бор такрорламоқчиман. ЮНЕСКОнинг 50 йиллигини байрам қилиш даврида Сизни таклиф этиш бизга алоҳида шараф ва мамнуният бахш этади.

Мен Сизга ташрифни 1996 йил апрель ойининг охирларида ёки май ойининг бошларида, ЮНЕСКО Ижроия Кенгашининг баҳорги сессияси ишлаб турган пайтда амалга оширишни таклиф қилган бўлардим. Шу муносабат билан Сизнинг, эҳтимолки, Ижроия Кенгаш ҳузурида сўзга чиқишингиз ҳамда шу даврда ўтказиш режалаштирилаётган темурийлар даври ҳақидаги Ўзбекистон кўргазмасини очишингиз биз учун шарафли иш бўлур эди.

Ижроия Кенгашининг баҳорги сессиясини ўтказишнинг тасдиқланган муддатларини менинг котибиятим ЮНЕСКО ишлари бўйича миллий комиссиянгизга қўшимча равишда маълум қилади.

Жаноби олийлари, Сизга зўр эҳтиромимни қабул қилгайсиз.

Сизни тезроқ кўриш умиди билан

Федерико МАЙОР,
ЮНЕСКО Бош директори.

Ўзбекистон хорижликлар нигоҳида

Жеймс УОЛФЕНСОН: «ИСЛОҲОТЛАРИНГИЗ ЖОЗИБАЛИ, ЭНГ АСОСИЙСИ — ХАЛҚ ТОМОНИДАН ҚЎЛЛАБ-ҚУВВАТЛАНЯПТИ»

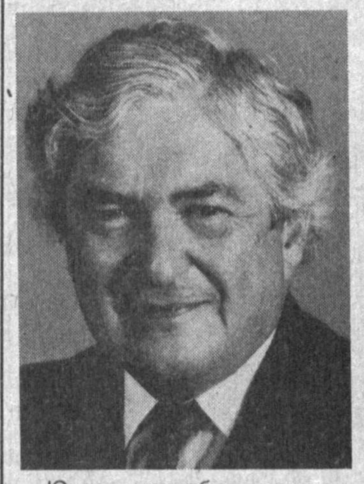

Жаҳон банки президенти жаноб Жеймс Уолфенсон 1995 йил 1 июнда бу лавозимга сайлангандан сўнг ана шу мўътабар халқаро молия ташкилотига аъзо бўлган давлатлар билан танишишни биринчилар қатори Ўзбекистондан бошлади. У мамлакатимиз Президенти Ислом Каримов томонидан қабул қилинди, вазирликлар, молия муассасалари раҳбарлари билан учрашди.

Юқори мартабали меҳмон ушбу сафарини изоҳлар экан, албатта Марказий Осиёда бўлишга қарор қилганини, Ўзбекистон ўз мавқеи бўйича бу минтақада марказий ўринни эгаллаши сабабли мамлакатимизга ташриф буюрганини айтди. У оммавий ахборот воситалари вакиллари билан учрашувда журналистлардан бирининг саволига жавоб берар экан табассум ила шундай деди: «Ўзбекистонга ташрифим, эҳтимол, бу ердаги баъзи қўшниларингизга унчалик ёқиб тушмаслиги мумкин, лекин бу — менинг қарорим» деди.

Маълумки, Ўзбекистон 1992 йил кузида Халқаро қайта қуриш ва ривожлантириш банки, яъни Жаҳон банкига ҳамда Халқаро ривожлантириш уюшмасига аъзо бўлди. Шундан бир йилдан сўнг эса Жаҳон банкининг бошқа бўлимлари таркибига кирди.

Қисқа вақт ичида Ўзбекистон Жаҳон банкидан уч лойиҳани амалга ошириш учун қарийб 250 миллион АҚШ доллари миқдорида кредит олди.

21 миллион доллар миқдоридаги биринчи кредит 1993 йил октябрида Ўзбекистон ҳукуматига давлат корхоналарини хусусийлаштириш, энергетика, иш билан бандлик, ижтимоий соҳалар ва молия тизимида ўзгартиришлар қилиш билан боғлиқ иқтисодий ислоҳотларни амалга оширишга кўмаклашиш мақсадида берилди.

1995 йил март ойида Жаҳон банки мамлакатимизнинг таркибий ислоҳотларни ўтказиш соҳасидаги муваффақиятларини тан олиб, бундан кейинги ислоҳотларни қўллаб-қувватлаш мақсадида 160 миллион кредит ажратди. У шу йил ноябрь ойи охиригача республикамизга тўлаб бўлинади.

Ва ниҳоят 1995 йил май ойида Жаҳон банки «Пахта лойиҳаси» учун 66 миллион доллар кредит берди. Ушбу лойиҳага кўра Ўзбекистонда пахта етиштиришни такомиллаштириш, жумладан сувдан фойдаланишни камайтириш, ер унумдорлигини яхшилаш, атроф муҳитга салбий таъсир кўрсатмаслик чора-тадбирларини амалга ошириш кўзда тутилади.

Ҳозирги пайтда Жаҳон банки мутахассислари Ўзбекистон учун яна 10 та лойиҳани қараб чиқмоқдалар. Уларга ажратиладиган кредит миқдори 1 миллиард долларни ташкил этади.

Жаҳон банки мамлакатимиз ҳукуматига Орол денгизи муаммосини ҳал этишда ҳам кўмаклашмоқда. Жаноб Жеймс Уолфенсон ўтган куни бу минтақада бўлиб, Орол фожиаси билан шахсан танишди. Америка Санъат ва фан академиясининг аъзоси бўлган мўътабар меҳмон Самарқанд шаҳрининг тарихий ва маданий ёдгорликларини ҳам зиёрат қилди.

Жаноб Жеймс Уолфенсон Тошкентда журналистлар билан учрашувда Ўзбекистон, унинг халқи ҳақида жуда самимий фикрлар билдириб, мамлакатимизда амалга оширилаётган ислоҳотларга юқори баҳо берди.

— Биз Ўзбекистон жуда қисқа муддат ичида катта тараққиётга эришди, деб ҳисоблаймиз,— алоҳида таъкидлади Жаҳон банкининг президенти.— Одатда одамлар амалга оширилаётган ўзгартишларнинг мевасини эртагаёқ татиб кўришни хоҳлайдилар. Сизнинг халқингиз бозор иқтисодиётига ўтиш мураккаб кечса-да, танлаган йўл тўғрилигини англаб етибди. Мамлакатингизда пул қадрсизланишини жиловлаш, энергетика ва дон мустақиллигига эришиш йўлида ҳозирнинг ўзида эришган натижаларингиз эътиборга моликдир.

Жаҳон банкининг республикангизда амалга оширилаётган ислоҳотларнинг пировард муваффақиятига ишончи комил. Шахсан менда бу ўзгартишлар дастурлари катта таассурот қолдирди. Улар изчил, босқичма-босқич, жуда пухта ўйланган, ички имкониятлар аниқ ҳисоб-китоб қилинган ҳолда амалга ошириляпти. Ислоҳотлар кучли ҳуқуқий негизга таянган, самарали солиқ тизими яратилган. Умуман ислоҳотларингиз жозибали, энг асосийси эса улар халқингиз томонидан якдиллик билан қўллаб-қувватланаётганлиги жуда қувонарли ҳолдир.

Бозор иқтисодиётини жорий этиш йўлидан собит қадамлик билан дадил одим отаётганингизда Президентингиз томонидан ишлаб чиқилган ва муваффақиятли амалга оширилаётган тамойилларнинг аҳамияти беқиёсдир. Улар ҳақида муҳтарам Ислом Каримовнинг «Ўзбекистон иқтисодий ислоҳотларни чуқурлаштириш йўлида» китоби орқали яқиндан танишдим ва бу қимматли асарда билдирилган фикр-мулоҳазаларни ижобий баҳолайман.

Жаҳон банки Ўзбекистон билан узоқ муддатли шерикчилик қилиш ниятида. Сиз билан ҳамкорликдан жуда манфаатдормиз.

Умуман Ўзбекистонга келганимдан жуда бахтиёрман. Диёрингиз кишилари фазилатларини жуда қадрлайман. Кўҳна ва бой маданиятингиздан яхши хабардормиз ва улар билан танишиш бахтига муяссар бўлганимдан мамнунман.

Жаҳон банки президентидек мўътабар ва нуфузли хорижликдан бундай лутфни эшитиш, рости, жуда мароқли ва фахрлидир. Юксак мартабали, холис меҳмоннинг бу фикрлари Ўзбекистон танлаган йўлининг тўғри, давлатимиз келажаги порлоқлигига яна бир салмоқли далилдир.

Эркин ЭРНАЗАРОВ.

Тошкент китоб фабрикаси ҳарф териш цехининг сиз суратда кўриб турган (чапдан-ўнгга) Феруза Гайназарова, Муқаддас Қамбарова, Саодат Абдураҳмонова, Нафиса Абдуллаева, Баян Исабоева, Умида Содибекова сингари фидойилари жамоада ўзларининг ҳалол меҳнатлари билан ҳурмат ва эътибор қозонишган. Уларнинг ҳаммаси ўз касбларини ардоқлаб зиммаларидаги топшириқларни доимо ортиғи билан адо этмоқдалар.

Рустам Шарипов олган сурат.

БУГУНГИ КУН «ТО» «ТО» НАФАСИ

МАМЛАКАТИМИЗДА

❑ Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов ўтган куни Қозоғистон ва Қирғизистон ташқи ишлар вазирлари Қ. Тоқаев ва Р. Отунбоеваларни қабул қилди. 1 ноябрда Тошкентда Қозоғистон, Қирғизистон ва Ўзбекистон ташқи ишлар вазирлари кенгашининг мажлиси ҳам бўлиб ўтди. Унда бу уч мамлакат ўртасида ўзаро ҳамкорликни янада ривожлантириш, минтақавий муаммолар ва бошқа масалалар муҳокама қилинди.

❑ Эрон элчиси Муҳсин Покойин ва Жанубий Африка Республикасининг элчиси Жакобус Адриан Экстин Ўзбекистон Республикасининг Президенти Ислом Каримовга ишонч ёрлиқларини топширдилар.

❑ Ўтган куни Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов Италия элчиси Карло Унгарони элчилик ваколати муддати тугаши билан унинг илтимосига биноан қабул қилди.

❑ Кеча Ўзбекистон Республикасининг Президенти Ислом Каримов Америка Қўшма Штатларининг мамлакатимиздаги элчиси Стенли Туэмлер Эскудерони қабул қилди.

❑ Тошкент Давлат иқтисодиёт университетида ТАСИС дастури асосида иқтисодчи мутахассисларни жаҳон талаблари даражасида тайёрлашга бағишланган ўқув-услубиёт анжумани бўлиб ўтди.

ҲАМДЎСТЛИКДА

❑ Бугун Москвада Ҳамдўстлик мамлакатлари ҳукумат бошлиқлари кенгаши мажлиси бўлиб ўтади. Унинг кун тартибига Ҳамдўстлик мамлакатлари ўртасида интеграцияни кучайтириш билан боғлиқ йигирматадан кўпроқ масала қўйилган.

❑ Бугун илк бор Москвада Социалистик интернационалнинг анжумани иш бошлайди. Унда жаҳондаги жуда кўп мамлакатлар социалистик партиялари вакиллари иштирок этадилар.

❑ Кеча Москвада Россия воситачилигида Грузия — Абхазия музокараларининг навбатдаги босқичи бошланди. Аммо томонларнинг бир-бирига зид қарашларида ўзгариш бўлмаганлиги сабабли унда ижобий қарорга келиш мушкул бўлиб турибди. Хусусан, Грузия Абхазия билан федератив муносабатлар ўрнатишни хоҳлаётган бўлса, Абхазия эса ўзининг Грузия билан тенг ҳуқуқли давлат, деб тан олинишини талаб этмоқда.

❑ Озарбайжон Боку метросида юз берган фожиа қурбонларига шошилинч ёрдам кўрсатилишида ёрдам сўраб Бирлашган Миллатлар Ташкилотига мурожаат қилди.

❑ Кеча Душанбеда иш бошлаган Тожикистон парламенти иккинчи сессияси кун тартибига 60 тадан кўпроқ масала қўйилган.

❑ Киевда Украина билан Ғарбнинг тараққий этган етти давлати вакиллари ўртасида Чернобиль атом электр станциясини беркитиш хусусида музокаралар давом этмоқда.

❑ Москвада Россия билан Қозоғистон ташқи ишлар вазирлари халқаро майдонда ҳамкорлик қилиш юзасидан музокаралар ўтказдилар.

❑ Беларусда миллий валюта кескин қадрсизланиб кетганлиги сабабли 50 Беларусь рублидан паст қийматдаги пуллар муомаладан чиқарилди.

ХОРИЖДА

❑ Америка Қўшма Штатларининг Огайо штатидаги Райт-Пэттерсон ҳарбий ҳаво кучлари базасида уч кундан бери Босния, Хорватия ва Сербия Президентлари Алия Изетбегович, Франьо Тужман ва Слободан Милошевич ўртасида халқаро ҳамжамиятнинг боғловчи гуруҳи воситачилигида собиқ Югославияда тинчлик ўрнатиш юзасидан музокаралар давом этмоқда. Музокаралар шартларига кўра уларнинг қатнашчилари бирор узил-кесил қарорга келмагунга қадар бу ерни тарк эта олмайдилар.

❑ Иордания пойтахти Аммонда 67 мамлакат давлат ва ҳукумат раҳбарлари ҳамда 2 минг нафардан кўпроқ амалий доиралар вакиллари иштирокида Яқин Шарқ иқтисодиётини ривожлантириш муаммоларига бағишланган анжуман бўлиб ўтди.

❑ Форс кўрфази давлатлари орасида биринчи бўлиб Катар Исроилга 2 миллиард доллар қийматида табиий газ етказиб бериш юзасидан шартномани имзолади.

❑ Қоҳирада Жаҳон сайёҳлик ташкилотининг XI Бош ассамблеяси бўлиб ўтди. Унда 127 мамлакат, шу жумладан Ўзбекистон сайёҳлик ташкилотининг раҳбарлари иштирок этдилар. Анжуманда Ўзбекистон ушбу ташкилотнинг атроф-муҳитни муҳофаза қилиш бўйича комиссияси ижроия қўмитасига аъзо қилиб сайланди.

❑ Жанубий Кореянинг машҳур «ДЭУ» концерни Польша автомобиль заводига 1 миллиард доллар сармоя қўйиш тўғрисидаги битимни имзолади. Эндиликда Жанубий Кореянинг бу фирмаси Польшанинг энг йирик бу заводи акцияларининг 70 фоизига эгалик қилади.

Обуна — 96

МАЪНАВИЯТГА ИНТИЛГАНЛАР ЮТАДИ

Ҳозир шаҳримиздаги «Тошкент почтаси» давлат ишлаб чиқариш корхонаси алоқа бўлими, тумандардаги 161 та алоқа бўлимлари ва 6 та обуна пунктларида газета ва журналларга 1996 йилга ёзилишни истаган шахсий обуначилар, корхона, ташкилот ва муассасаларга обунани расмийлаштириш учун керакли шарт-шароитлар яратилган. Биз пойтахтдаги обуна қабул қилиш бўйича энг гавжум ва марказий нуқта ҳисобланувчи «Тошкент почтаси» давлат ишлаб чиқариш корхонаси алоқа бўлимига кириб нашрларга обуна ишлари қандай кетаётганлиги билан қизиқдик.

— Матбуот нашрларига обуна учун бизда етарли шароитлар яратилган бўлсада бироқ уларга ёзилиш ишлари жадал ўтяпти, деб бўлмайди, — деди биз билан суҳбатда суғурта почта участкаси бошлиғи ўринбосари Рита Николаевна Канцур. — Бунга турли сабабларга кўра обуна нархларининг ошганлиги ҳам ўз таъсирини кўрсатмоқда. Ҳозир асосан корхона, ташкилот, муассасалар матбуот нашрларига обуна бўлишмоқда. Уларга ёзиладиган газета ва журналларининг умумий нархини кўрсатиб беряпмиз, пулини ўтказишлари билан эса обунани расмийлаштиряпмиз.

— Кишилар кўпроқ қайси газета ва журналларга ёзилишмоқда?

— Қайси нашрларнинг халқ орасида севимли, ардоқли эканлиги мана шундай обуна мавсуми чоғида билинаркан. «Аргументи и факти», «Труд», «Правда Востока», «Халқ сўзи», «Народное слово» ҳамда «Оқшом» газеталарига энг кўп обуна қабул қилмоқдамиз.

Шу пайт ойна олдига кичик конструкторлик бюросининг ходими Рамзиддин Аҳмедов келиб «Тошкент оқшоми» газетасига ёзилмоқчи эканлигини айтди. Биз уни суҳбатга тортдик.

— Ёшлигимдан спортга қизиқаман. Ўз вақтида оз-моз спорт билан ҳам шуғулланганман. «Тошкент оқшоми» газетасида спорт хабарлари, жаҳон спорти янгиликлари тез-тез бериб борилиши, турли халқаро мусобақалар олдидан махсус саҳифалар ташкил этилиши — биз спорт ишқибозлари учун айни муддаодир. Корхонамизда ҳам кўпинча тушлик пайтларида «Оқшом»ни биргаликда ўқиб турамиз. Шу сабабдан ҳам ўзимнинг севимли газетамга обуна бўлишга аҳд қилдим.

— 1 ноябргача қанча киши газета ва журналларга обуна қабул қилиш бўлимингиздан «Тошкент оқшоми» ва «Вечерний Ташкент» газеталарига ёзилди? — сўраймиз Рита Николаевнадан.

— Роппа-роса 160 киши шу ернинг ўзида «Оқшом» газеталарига обуна бўлибди, — деди у. — Бу ҳар қалай дуруст кўрсаткич. Гап шундаки, ҳали буюртмани олиб пул ўтказмаган корхона ва ташкилотлар кўп. Пенсионерлар ҳам ўз нафақаларини олганларидан сўнг дам олиш пайтларида ўқиш учун ўз севган нашрларига обуна бўлиш мақсадида кўплаб келишади. Зеро, маънавият доимо пулдан устун туради. Шундай эмасми?

Биз ҳам Р. Канцурнинг фикрларига тўлалигича қўшилдик. «Керакли тошнинг оғирлиги йўқ» деганларидек газетхонларимиз албатта ўзлари ардоқлаган «Оқшом» газеталарига ёзилишади.

Дилшод ИСРОИЛОВ.

Шаҳримиз маҳаллаларида

ФОЙДАЛИ МУЛОҚОТ

Тошкент шаҳар ҳокими Козим Тўлаганов яқинда пойтахтимиздаги бир гуруҳ маҳалла оқсоқоллари билан учрашган эди. Унда маҳаллаларнинг ижтимоий-иқтисодий, маданий, сиёсий ҳаёти билан боғлиқ бир қатор долзарб муаммолар кўтарилган эди. Ана шу тадбирдан келиб чиқиб, шаҳар ҳокимлиги республика «Маҳалла» хайрия жамғармасининг шаҳар бўлими бошқаруви билан ҳамкорликда маҳаллалар ҳаётини яқиндан ўрганиш, аҳолининг фикр-мулоҳазалари, таклиф ва истаклари билан танишиш юзасидан сайёр гуруҳ ташкил этди.

Ушбу гуруҳ ўзининг дастлабки учрашувини Шайхонтоҳур туманидаги «Қаҳрамон» маҳалласида ўтказди. Бевосита мулоқот чоғида бугунги куннинг долзарб вазифалари тўғрисида фикр алмашинди. Жумладан ҳозирги кунда ёшлар тарбияси билан маҳаллаларнинг ҳам жиддий шуғулланиши зарурлиги хусусида гапирилди. Бундан ташқари айрим автобус, трамвай ва троллейбус бекатларида ўриндиқларнинг йўқлиги, бу ҳол йўловчиларга ноқулайлик туғдираётгани ҳақида ҳам сўз борди.

Учрашувда шаҳар ҳокимлигининг масъул ходими Ҳусан Иброҳимов, республика «Маҳалла»» хайрия жамғармаси шаҳар бўлими раиси вазифасини бажарувчи Бахтиёр Дўстхўжаев, шаҳар ҳокимлиги ҳузуридаги жой номлари (атамалар) комиссиясининг аъзоси, профессор Эрнст Бегматов ва бошқалар қатнашиб, ўзаро фикр алмашдилар.

«Маҳалла» хайрия жамғармасининг Шайхонтоҳур тумани бўлими раиси, «Қаҳрамон» маҳалласи оқсоқоли Рустам Сойипов сўзга чиқиб, юртбошимиз китобларида, нутқларида миллий истиқлолимизнинг илмий-назарий ва амалий жиҳатлари жуда чуқур очиб берилгани, уни оммага етказишда маҳаллаларда мунтазам равишда ўқувлар, семинарлар ташкил этиш мақсадга мувофиқлигини айтиб ўтди.

Шунингдек ҳозиржавоблик билан ёзилган «Маҳалла янгиланиш даврида» рисоласи тўғрисида ҳам фикр-мулоҳазалар билдирилди. Учрашувда «Қаҳрамон» маҳалласига ёндош бўлган «Фаол», «Тахтапул», «Турккўрғон» маҳаллалари оқсоқоллари, фаоллари ҳам иштирок этишди. Жумладан «Фаол» маҳалласидан Фахриддин Илёсов тумандаги собиқ ўқувчилар саройи ҳозир ташвишли аҳволда экани, унинг ўрнида болалар санаторийси барпо этилиши хусусида таклиф киритди. Ана шундай учрашувларни яқин кунларда Яккасарой, Чилонзор туманидаги маҳаллаларда ўтказиш мўлжалланган.

Мурод РАҲИМОВ.

КЕЛАЖАККА ТАШЛАНГАН РАВШАН НАЗАР

Президентимиз Ислом Каримовнинг яқинда босмадан чиққан «Ўзбекистон иқтисодий ислоҳотларни чуқурлаштириш йўлида» асари ҳаётимизни янгилашда, замон талабига жавоб берадиган бозор иқтисодиётига ўтишда, халқимиз учун фаровон келажак, адолатли жамият андозаларини яратишда муҳим дастуруламал бўлиб хизмат қилади.

Республика «Маънавият ва маърифат» жамоатчилик марказида ана шу асарга бағишлаб «Бозор иқтисодига ўтиш жараёнидаги янги йўналишлар дастури» мавзуида назарий анжуман ўтказилди.

Асарнинг оламшумул аҳамияти ҳақида қатнашчилар фикрини билмоқ истагида уларни суҳбатга тортдик.

Саноат ВОҲИДОВА, иқтисод фанлари доктори, профессор:

— Ушбу анжуманнинг юртбошимиз асарини чуқур таҳлил қилиш, ўрганиш, тарғиб қилиш мақсадида ташкил қилингани жуда қувонарли ҳолдир. «Ўзбекистон иқтисодий ислоҳотларни чуқурлаштириш йўлида» китобининг аҳамияти беқиёс. Уни келажакка ташланган равшан назар десак жуда тўғри бўлади. Китобни жойларда кенг муҳокама этиб ўрганиш натижасида ҳар бир киши ўзига керакли йўл-йўриқларни олса бўлади. Халқимизнинг иқтисодий, ҳуқуқий билимларини оширишда, ислоҳотлар янги вазифаларини кўрсатиб беришда ушбу асар ўта муҳим дастур ҳисобланади.

Гулсара ШЕРМАТОВА, фалсафа фанлари доктори:

— Умумжаҳон тараққиёти эришган ютуқларни ўрганган ҳолда, бошқа халқлар тажрибасидан фойдаланиб, миллий фалсафий, ахлоқий таълимотлар асосида ўзига хос йўлимизни танлаб олган эканмиз, ҳозирги даврда Ўзбекистоннинг тараққиёт модели шаклланаётганининг гувоҳи бўлиб турибмиз. Ҳозирги ўтиш даврида фалсафий фикр мафкуравий тушовлардан холи бўлиб синфлар, гуруҳлар манфаатини шахс, умуминсоний манфаатлардан, догматик ақидаларни соғлом, оқилона фикрдан устун қўйишдек марксистик одатлардан воз кечган ҳолда ривожланмоқда...

Анжуманни Тошкент шаҳар ҳокимининг ўринбосари, шаҳар хотин-қизлар қўмитасининг раиси Фарида Абдураҳимова кириш сўзи билан очиб, кўп асрлик давлатчилигимиз қайта тикланаётган, инсоний муносабатлар, жамият тузуми янгича негизга кўчаётган бир даврда асарнинг тутган бениҳоя улкан ўрнини алоҳида таъкидлади.

Шундан сўнг асар мазмунини чуқур тадқиқ этган ҳолда, республикамизнинг бозор иқтисодиётига ўтиш дастурининг фалсафий асослари, ислоҳотларни чуқурлаштириш йўлидаги ҳуқуқий масалалар, мустақиллик ва халқ хўжалигини бошқариш муаммолари, мамлакатимиз иқтисодий ривожланишининг стратегияси хусусида Ўзбекистон Республикаси Фанлар академияси фалсафа ва ҳуқуқ институти директорининг ўринбосари, профессор Мириной Файзиев, Ўзбекистон Республикаси Қишлоқ хўжалик вазирлиги фан ва техника Бош бошқармасининг бошлиғи Садир Салимов ва бошқа таниқли олимлар маъруза қилишди.

Маълумки, асар нафақат бизнинг юртимизда, балки хорижий давлатларда ҳам катта қизиқиш билан ўрганилмоқда. Республика «Маънавият ва маърифат» жамоатчилик марказининг масъул ташкилотчиси Қуддус Аъзамов ўз сўзида шу ҳақда тўхталиб деди:

— Президентимиз Ҳамдўстлик давлатлари ичида биринчи бўлиб Ўзбекистондаги тўрт йиллик жараённи чуқур таҳлил қилиб жаҳонга кўрсатиб берди. Ҳозир Ўзбекистоннинг тутган йўли биргина Марказий Осиё минтақасида эмас, балки Ҳамдўстликда, жаҳоннинг кўпгина мамлакатларида қизиқиб ўрганилмоқда. Шунинг учун ҳам китоб Ватанимизнинг мустақил давлат сифатида сиёсатини тарғиб қилмоқда. У нафақат иқтисодий, балки сиёсий аҳамиятга эга.

Анжуманда шаҳар хотин-қизлар қўмитасининг фаоллари, Республика «Маънавият ва маърифат» жамоатчилик маркази ҳамда «Машъал» жамоаси бошқарувининг аъзолари иштирок этишди.

Нигора ЎТКИРОВА.

Тошкент шаҳар ҳокимлигида

ОБОДОНЛАШТИРИШ ВА КЎКАЛАМЗОРЛАШТИРИШ ОЙЛИГИ

Тошкент шаҳар ҳокими Козим Тўлаганов «Шаҳарни ободонлаштириш, кўкаламзорлаштириш ва санитар ҳолатини яхшилаш ҳамда янги барпо этилган боғ-хиёбонларни дов-дарахтлар билан тўлдириш кузги бир ойлигини ўтказиш тўғрисида»ги қарорга имзо чекди. Унда Тошкент шаҳрида 1995 йил 10 ноябрдан 10 декабргача ободонлаштириш, кўкаламзорлаштириш ва шаҳар ҳудудининг санитар ҳолатини яхшилаш бўйича бир ойлик ўтказиш қайд этилган.

Қарорда шаҳримиздаги боғлар, хиёбонлар майдони йил сайин кенгайиб бораётганлиги таъкидланади. Ҳозир Тошкент «яшил хўжалиги»нинг умумий майдони 16,2 минг гектарни ташкил этди. Бироқ, 2 миллион аҳолига эга бўлган Тошкентдаги дов-дарахтлар ва кўчатларнинг ҳолати бугунги кун талабларига жавоб бермайди. Ажратилган маблағларнинг чекланганлиги сабабли экилган кўчатларни парваришлаш бўйича агротехник тадбирлар тўлиқ бажарилмаяпти. Натижада кўчатларнинг тутиб кетиш даражаси паст. Янги ташкил этилган боғ-хиёбонлар тўлиқ кўкаламзорлаштирилмаган.

Шуларни ҳисобга олган ҳолда ушбу ойлик давомида шаҳар бўйича 22,2 минг туп манзарали, 20 минг туп мевали дарахтлар ҳамда 50,2 минг туп терак кўчатлари, 123,8 мингта бута экиш топшириғи тасдиқланди.

Туман ҳокимликлари, шаҳар хизматлари, корхона, ташкилот ва муассасаларнинг раҳбарларига бу ойлик мобайнида меҳнат жамоалари ва аҳолини бириктирилган ҳудудларни тозалаш, ободонлаштириш ва кўкаламзорлаштириш ишларига жалб этиш вазифаси юклатилди.

Ўзбекистон ва жаҳон

СЕУЛДАН ЎҚУВ АНЖОМЛАРИ

Куни кеча яна бир қувончли хушхабарнинг шоҳиди бўлдик. Корея Республикаси Сеул шаҳри таълим департаменти ташаббуси ва ушбу департамент бошлиғи жаноб И. Дюн Хя ҳамда унинг ҳамкасабалари Пак Гуг Чан ва Хон Сен Гунларнинг кўмагида Ўзбекистондаги ўзбек корейс мактаблари умумий қиймати 200 минг АҚШ долларидан ортиқ бўлган ўқувчилар учун совғалар — нашр этиш ва таржима қилиш анжомлари ҳам бўлган компьютер техникасининг 64 ўқув жамламаси 1000 жамлама дарслик ва ўқув қўлланмалари, мактаб бадиий ҳаваскорлик дасталари учун 500 та қизларнинг миллий костюмларини олишди.

— Бизнинг ташаббусимиз билан ҳамда Тошкент шаҳар халқ таълими бош бошқармасининг кўмагида жорий йилнинг май ойида Тошкентда жаноб И. Дюн Хя бошчилигидаги Сеул таълим департаментининг ишчи гуруҳи бўлганди, — дейди биз билан суҳбатда Корея Республикасининг Ўзбекистондаги таълим марказининг директори жаноб Тен Ман Суп. — Жанубий кореялик мутахассислар Ўзбекистондаги мактабларнинг ўқитиш услубиёти ва турли техника анжомлари билан таъминланганлиги билан танишишди, уларга қандай анжомлар кераклигини ўрганишди. Натижада Сеулдан юборилган қимматбаҳо ўқув техникаси, адабиётлар ўйлаймизки, Ўзбекистон Республикасидаги барча мактабларни ўқув техникаси ва анжомлар билан жиҳозлашда маълум маънода ижобий ўрин тўтади.

Тошкент шаҳрида яқинда очилган таълим марказимиз энг илғор ўқув-методик компьютер ва бошқа техникалар, ўқув-услубий адабиётлар билан таъминланган. Унда Корея Республикасидан келган юқори малакали профессор-ўқитувчилар фаолият кўрсатишмоқда. Биз шунингдек ўз ўқитувчиларимизни ҳам тайёрладик ва улар хизматидан фойдаланмоқдамиз. Ушбу кадрлар ёрдамида биз Ўзбекистонда корейс тили ўқитиладиган 64 та корейс мактабларини очдик. Марказимизнинг мақсади ҳам ёш ўзбек мутахассисларига Корея Республикасида энг илғор техника ва технологияларни ўрганиб қайтиш учун малакали равишда корейс тилини ўргатишдир. Ўтган икки йил ичида марказимиз орқали 1500 дан ортиқ ўзбекистонликлар корейс тилини ўзлаштиришди. 400 га яқин киши эса Кореяда тайёргарликдан ўтди. Келгуси йилда эса 2500 дан ортиқ кишини ўқитишни мўлжаллаяпмиз. Юқоридаги барча маърифий ишлар мамлакатларимиз президентлари Ким Ен Сам ва Ислом Каримовлар ўртасидаги ўзаро келишувга мувофиқ бепул равишда амалга оширилмоқда.

Ҳозирги кунда Корея таълим департаменти томонидан Ўзбекистон Республикаси халқ таълими вазирининг ўринбосари, Тошкент шаҳар халқ таълими бош бошқармаси бошлиғи Ҳ. Йўлдошев ва пойтахт вилоят халқ таълими бошқармаси бошлиғи О. Тожиевлар билан Корея ва Ўзбекистон Республикалари ўртасида ўқувчилар ва муаллимларни ўзаро айирбошлаш тўғрисида узоқ муддатли шартнома тузилди. Шу ойнинг ўзида Тошкентга Сеулдан ўқувчи ва ўқитувчиларнинг дастлабки катта гуруҳи келади ва улар республикамиздаги умумий ўқув-тарбия жараёнига қўшилишади.

— Юқоридаги барча ишлар, — дейди суҳбатни якунлар экан жаноб Тен Ман Суп, — ёш, мустақил Ўзбекистон республикаси ўз иқтисодиётини муваффақиятли барпо этиш учун миллий кадрларни тезкорлик билан тайёрлашга мўлжалланган.

Александр КИМ,
педагогика фанлари номзоди,
доцент.

Меҳнат жамоаларида

БИЛЛУРСОЗЛАР ОРОМИ

Юртимизда Тошкент «Оникс» ҳиссадорлик жамиятининг ишлаб чиқарган маҳсулотлари кирмаган хонадоннинг ўзи бўлмаса керак. Гўё камалак жилосидек, етти хил тусда ял-ял ярқирайдиган мўъжаз биллур гулдонлару, нафис идишлар, маҳобатли қандиллар бугунги кунда Ҳиндистон, Эрон, Саудия Арабистони каби бир қатор давлатларда ҳам жуда юқори баҳоланмоқда.

«Яхши дам — меҳнатга ҳамдам» деганларидек, корхонада меҳнаткашларнинг дам олиши кўнгилдагидек ташкил қилинган. Ҳар байрамда бу ерда таниқли ёзувчи, санъаткор, қизиқчилар билан учрашувлар ўтказиш одатга айланган.

Ўзбек тилига давлат мақоми берилганлигининг 6 йиллиги ҳам корхонада ўзгача нишонланди. Корхона касаба уюшмаси ташкилоти, Ёшлар иттифоқи бошланғич ташкилотининг ташаббуси билан истеъдодли ёш хонанда Дониёр Тошмуҳамедов иштирокида катта мусиқий дастур намойиш этилди.

— Бугунги кун корхонамиз меҳнаткашларининг, айниқса ёшларининг мароқли дам олишлари кўп жиҳатдан бизларга ҳам боғлиқдир, — дейди «Оникс» Ёшлар иттифоқи ташкилотининг раиси Муаззам Алимбоева. — Дам олиш хоналари, аэробика, шейпинг машғулотлари хизматлар учун шай.

Назокат УСМОНОВА.

Муаллим мулоҳазалари

БИР ҲИКМАТ ТАЪРИФИДА

Ўқувчиларга Алишер Навоий ҳикматларидан ўргатиш мақсадида мактаб кутубхонасидан 1968 йилда нашр қилинган «Ҳикматлар» ҳамда 1985 йилда «Шарқ классиклари меросидан» туркумида нашр қилинган «Ҳикматли сўзлар» китобларини олдим. Иккала китобдаги бир ҳикмат мени ўйлантириб қўйди:

Эронлар ҳидматиға улки умрин
сарф этар,
Агарчи умри кетар, аммо жовид
умриға етар.

***

Эронлар ҳидматидин чекмагил
бош,
Гар бошингға гардундин ёғар тош.

Бу ҳикматларда «эрон» сўзи «эран» тарзида ёзилса тўғрироқ бўларди. Қадимги ўзбек тилида «эран» сўзи бор, у жавонмард, сахий, карамли, яхши инсон маъноларини билдиради. «Эрон» сўзига келсак, у мамлакатнинг номи, «эронлар» деб бўлмайди. Туркий тилда аслан Эронда яшовчиларни, туғилганларни эронийлар, эронликлар дейилади.

Алишер Навоий ўзбек ва форс тилларида қалам тебратган. Форс тилида ёзган асарларига «Фоний», ўзбек тилидаги асарларига «Навоий» тахаллусларини қўллаган. Форс ва ўзбек тилларини мукаммал билганлиги сабабли, икки тилни қиёслаб, «Муҳокаматул луғатайн» китобини ёзган. Агар Алишер Навоий ушбу ҳикматларда эронликларни назарда тутганида, эронийлар, эронликлар ёки форслар деб ёзган бўларди. Ҳикматларда эса «эранлар» ёзилса тўғри бўларди, яъни жавонмардлар, сахийлар, карам аҳли маъносидадур. Юқоридаги ҳикматларни қуйидагича ўқилса, мақсадга мувофиқ бўлур эди:

Эранлар хизматига кимки умрин
сарф этар,
Агар умри кетар, аммо жовид
умрига етар.

***

Эранлар хизматидин чекмагил
бош,
Агар бошингга гардундин ёғар
тош.

«Ҳикматлар» (1968 йил) ва «Ҳикматли сўзлар» (1985 йил) китобларидаги ушбу ҳикматлар кейинги нашрларда бенуқсон ёзилса қани эди!

Баҳриддин ТУРҒУНОВ,
131-мактабнинг она тили ва
адабиёт ўқитувчиси.

«Ўзэлектроаппарат» ҳиссадорлик жамиятида ўрнатилган янги дастгоҳлар туфайли сувни иқтисод қилиш ва уни қайта ишлаш имкониятига эга бўлаётирлар. Бунинг натижасида экологик муҳитга ҳам ижобий таъсир кўрсатилмоқда. Сувни қайта тозалаш ишлари гальваника цехида амалга оширилади. Шу цехнинг ёш ишчиларидан бири лаборант Елена Бурдакова (суратда чапда) сувларнинг тозаланиш жараёнини доимо синчковлик билан кузатади.

Шу корхонанинг пластмасса цехида эса кўплаб маҳоратли прессловчилар ишлайди. Ўнгдаги суратда ёш прессловчи Нурия Аблаева ҳам сифатли маҳсулот чиқаришга ҳаракат қилиб ишламоқда.

Рустам Шарипов олган суратлар.

Мустақиллик мевалари

ЧЎЛПОН ЯНА ЧАРАҚЛАДИ

ШОИР МАЪРУФ ЖАЛИЛ ҲИКОЯСИ

— Яқинда Туркияга борганимда Абдулҳамид Сулаймон ўғли Чўлпоннинг қалин китобини тақдим қилишди. Уни Туркия маданият вазирлиги тадқиқот маркази нашр эттирган. Биз бу китобни чуқур миннатдорчилик, ғурур ва алам билан олиб кўзимизга суртдик. Сабаби: Чўлпон бизнинг фахримиз, ғуруримиз. Мамлакатимиз озодлиги учун зулмга, босқинчиларга қарши ғазаб ва нафрат тўла шеърлари билан курашган. Келажакка гоҳ умид, гоҳ армон тўла назар билан қараган шоиримиз бугун бизнинг юзимизни ёруғ қилиб турибди. У ҳеч кимдан мукофот ҳам, мадад ҳам кутмади. Эл-юртини ёв оёғидан покланишини, озод бўлиб оламаро қад тиклаб туришини, халқини озод ва бахтиёр кўришни истарди.

Чироққа ўзини урган парвона Чўлпон ўзини миллий мустақиллик кураши оловига урди. Иккиланмади, чўчимади, чекинмади. Шу муҳаббати учун жонини фидо қилди. Тўрт йил бурун мустақиллик эълон қилган мамлакатимиз халқи бундай фидойи қаҳрамон шоир билан фахрланади. Номини, асарларини эъзозлайди.

Биз ҳам унинг Туркияда чоп этилган китобини кўрганда кўнглимиз тоғдай кўтарилди. Китобнинг ички муқовасидаги мухтасар бағишлов кўнглимизни равшан қилди. Унда «Бу китобни 1937—39-йилларда озодлик учун курашиб, қатл этилган туркистонлик барча зиёлилар руҳига ва бугун мустақил бўлган келажаги буюк Ўзбекистонга бағишлайман» дейилади. Бу бағишловни ёзган турк олими, филология фанлари доктори, профессор Ҳусайн Ўзбойдир.

Бултур бир гуруҳ турк шоир ва ёзувчилари Ўзбекистонга меҳмон бўлиб келган эди. Уларнинг Самарқанд ва Бухорога сафарларида мен ҳам ҳамроҳ бўлган эдим. Улар кўҳна Самарқанднинг тарихий ёдгорликларини, Имом Исмоил Бухорий, Баҳоуддин Нақшбанд мақбараларини зиёрат қилиб, кўҳна Бухорони айланишди. Завқ ва сурур олишди. Таассуротларини бойитишди. Боболар юртини кўриш насиб қилгани учун шукроналар билдиришди. Тақдир тақозоси билан бу табаррук заминни тарк этган аждодларини эслашди. Туронзамин меҳри, ҳурмати, иштиёқи ҳар бир турк авлоди юрагида яшаётганини айтишди.

Ушанда Нарпай шаҳрида меҳнаткашлар билан учрашувда профессор Ҳусайн Ўзбой фидойи шоир Абдулҳамид Чўлпон ҳақида гапириб:

— Мен бу улуғ шоир, қаҳрамон инсон китобини таржима қилдим. Яқинда босилиб чиқади, — деган эди. Ҳусайн Ўзбой Анқарадаги Ғози университетида ўзбек тили ва адабиётидан дарс беради. Бизда Чўлпон асарларини ўқиш тугул, номини эслаш ҳам мумкин бўлмаган даврда у уларни севиб ўқийди, ўрганади. Бу озодликка шайдо, эл-юрт бахти учун ширин жонини қурбон қилган шоир ижодини севиб қолади. Чўлпон тўғрисида Германия, Америка, Туркия ва бошқа мамлакатларда босилган мақола ва рисолаларни излаб топади, тўплаб ўрганади. Ўша суронли йилларда Ўзбекистонда босилган газета ва журналларни титкилайди. Чўлпон ижодига бағишланган илмий ишини ёқлаб, докторлик даражасига муяссар бўлади. Бу билан чекланиб қолмайди. Чўлпоннинг «Уйғониш», «Тонг сирлари», «Булоқлар» тўплами, «Туркистон ёш шоирлари» баёзига кирган шеърларини туркчага насрий таржима қилади.

Ниҳоят Чўлпоннинг ҳаёти ва ижодий фаолиятига бағишланган илмий ишини қайта кўриб, ўз таржималари билан яхлит китоб ҳолида нашр эттирди. У 1994 йилда босилиб чиқди.

Китоб икки йирик бўлимдан, аниқроғи, икки китобдан иборат. Биринчи китоб Чўлпоннинг ҳаёти ва ижодий шахсиятига бағишланган илмий иш (285 бет), иккинчи китоб Чўлпоннинг шеърларидан иборат. Чўлпон шеърлари киритилган иккинчи китобнинг бир бетида ўзбекча матн, иккинчи бетида унинг туркча насрий таржимаси берилган. Биринчи китобдаги Чўлпон шеърларининг талқин ва таҳлили ҳам ўзига хос.

Хуллас, бу китоб кўп жиҳатдан ибратли ва қизиқарлидир. Бизнинг фидойи шоиримиз ижодини жонкуярлик билан тарғиб қилиб келаётган ўзбек адабиётининг қадрдон дўсти Ҳусайн Ўзбойга қанча миннатдорчилик билдирсак арзийди. У халқларимиз, мамлакатларимиз, адабиётларимиз ўртасидаги дўстликка беназир хизмат қилмоқда.

Музаффар ТУРОБОВ ёзиб олди.

Мамлакатимизни ривожланган илғор давлатлар қаторига олиб чиқишда солиқ тизими ҳам алоҳида ўрин тутади. Республика Олий Мажлиси ва ҳукумати бу масалага катта аҳамият бериб келмоқда. Шу сабабли солиқ қонунларига вақти-вақти билан тегишли қўшимча ва ўзгартишлар киритиб борилмоқдаки, бу солиқ тизимининг такомиллашиб боришига имкон яратмоқда. Фуқароларнинг даромадларини баённома (декларация) шаклида солиққа тортиш шулар жумласига киради. Мухбиримизнинг Тошкент шаҳар давлат солиқ бошқармасининг бошлиғи Пошша Алиевич ИМОМҚУЛИЕВ билан суҳбати ҳам фуқароларнинг даромадларини баённома (декларация) шаклида солиққа тортиш масаласига бағишланди.

Мутасаддилар фикрича...

СОЛИҚ ТЎЛАШ — БУРЧ

— **Фуқароларнинг даромадларини баённома асосида солиққа тортиш ҳақида сўзлаб берсангиз.**

— Ўзбекистон Республикасининг «Ўзбекистон Республикаси фуқароларидан, ажнабий фуқаролардан ва фуқаролиги бўлмаган шахслардан олинадиган даромад солиғи тўғрисида»ги Қонунининг 14-моддасига асосан фуқаролар ҳисобот йилидан кейинги йилнинг 1 апрелига қадар ўтган йилда олган барча даромадлари ҳамда ушлаб қолинган даромад солиғи ҳақида яшаб турган жойларидаги солиқ идораларига баённома топширишлари зарур. Қонуннинг ушбу моддаси асосида Тошкент шаҳрида 1995 йилдан фуқароларнинг даромадларини баённома (декларация) шаклида солиққа тортиш услубига ўтилди. Шунга кўра, икки ва ундан ортиқ даромад манбаига эга бўлган фуқаролар йиллик якуний баённома топширишлари зарур.

Шу кунга қадар ҳуқуқий шахс ҳисобланган корхона ва ташкилотлар, тижорат-воситачи дўконлар томонидан берилаётган ва Мустақил Давлатлар Ҳамдўстлиги давлатларидан келаётган маълумотлар асосида фуқародан баённома олиниб, 1994 йил натижасига кўра улар қўшимча солиққа тортилдилар. Аммо, айрим корхона ва ташкилот, тижорат дўконлари ўз вақтида маълумотларни тақдим этмаяптилар. Шу сабабли ўтган даврда маълумот топширмаган корхона ва дўконларнинг раҳбар ходимларига маъмурий чора кўрилиб, жарима солинди.

Солиқ тўлаш бурч. Бу Ўзбекистон Республикаси Конституциясида ҳам аниқ белгилаб қўйилган, яъни унинг 51-моддасида: «Фуқаролар қонун томонидан белгиланган солиқ ва маҳаллий йиғимларни тўлашга мажбурдирлар», дейилган. Лекин ҳамма фуқароларимиз ҳам бу бурчни тўлиқ адо этяптилар, дея олмаймиз. Айниқса, айрим санъаткорлар, уй қурувчи усталар, тижорат дўконларига мол топшираётган шахслар, уй-жойларини ва хонадонларни ижарага бераётганлар ана шулар жумласидандир. Айрим таниқли санъаткорлар (уларни халқ яхши танийди, бирма-бир санаб ўтишнинг ҳожати бўлмаса керак) солиқ идораларининг талабига очиқдан-очиқ «Мен тўй-томошаларга бормаяпман» деб тушунтириш хати ёзиб бермоқдалар.

Фуқароларнинг даромадларини баённома шаклида солиққа тортиш масаласи «Оқшом» саҳифасида илгари ҳам ёритилган. Шунга қарамасдан бу мавзуга яна қайтдик. Чунки фақат шу йўл билан жисмоний шахсларнинг барча даромадлари тўғри ва тўлиқ солиққа тортилиши мумкин бўлади.

— **Фуқароларнинг барча даромадлари солиққа тортилиши лозим дейиляпти. Хўш, бу даромадлар қай тартибда солиққа тортилади?**

— Бундай саволга қуйидагича тушунтириш берамиз. Икки ва ундан ортиқ даромад манбаига эга бўлган шахслар ҳисобот йилида олган барча даромадлари ҳақида солиқ идораларига баённома топширадилар. Шу сабабли баённома фақат шундай шахсларни ҳисобга олиш, солиққа тортиладиган даромадни аниқлаш воситаси бўлиб хизмат қилади. Бундай тартиб барча ривожланган мамлакатларда кенг йўлга қўйилган. Даромад солиғи эса шахснинг асосий иш жойида ойлик маошидан даромад солиғини ҳисоблаш тартиби асосида ҳисобланади ва ҳисобланган қўшимча солиқни тўлаш учун маълум муддат берилади.

Суҳбатдош
Машҳура
МИРЗАМУҲАМЕДОВА.

Ватанни севмоқ иймондандур

АЖДОДЛАР УДУМИ

Ўзбек халқининг ўзига хослиги, ўзга халқлардан ажралиб турадиган хусусиятлари ҳақида сўз юритганда унинг ватанпарварлиги тилга олинади. Зеро ўтмиш туркий халқларининг деярли барчаси Ватан тупроғини муқаддас билишган, ўзларининг шахсий манфаатларидан устун қўйишган. Йигирманчи аср бошларида яшаб, фаолият кўрсатган маърифатпарвар Зиё Кўкалп ўз китобида ҳикоя қилишича, душман ҳукмдори уруш очишга баҳона ахтариб, Хун давлатининг асосчиси Мэтэдан энг учқур отини беришини талаб қилади. Мэтэ қон тўкилмасин, дея отини беради. Аммо душман бу билан тинчимайди, у Мэтэнинг энг суюкли канизагини сўрайди. Беклар Қурултой йиғиб, бу ҳақоратга қарши уруш очишни маслаҳат қилади, лекин Мэте: «Мен Ватанимни ишқим ўғрисига хор этмайман»,— дейди ва севгилисини душманга совға қилади. Ҳаддидан ошган душман ҳоқони учинчи талабини қўяди. Бу гал у Хун ўлкасининг ҳосилсиз, экин ва ўрмонсиз, маъдансиз, аҳолисиз бир парчасини сўрайди. Қурултой бу фойдасиз тупроқни душманга бериш мумкин, деган қарорга келади, аммо Мэтэ «Ватан бизнинг мулкимиз эмасдир, мозорда ётган аждодларимизнинг ҳам, қиёматга қадар туғилажак болаларимизнинг ҳам бу тупроқда ҳақлари бордир. Ватандан бир қарич ер бермакка ҳеч кимда ваколат йўқ. Энди мен душманга от соламан!» дея душманга қарши уруш эълон қилади.

Аждодларимиз ана шундай Ватан тупроғини эъзозлашган. Булар сирасига мўғул истилочиларига қарши ҳар қарич Ватан тупроғи учун курашган Жалолиддин Мангуберди, Темур Малик, Амир Темур каби саркардалардан ҳар қанча ғурурлансак, фахрлансак арзийди.

Халқимиз қиёфасини ва ўзлигини белгилаб берадиган хусусият ҳамда хосликларидан яна бири аждодларимиз руҳидаги номус ва ғурур туйғусининг кучлилигидир. Бунга мисоллар кўп. Тўмариснинг ўғли Спарганиз Кирнинг ҳийласига алданади ва кайф ҳолда асир олинади. У ўзига келгач, аҳволидан номус қилиб, ўзини ҳалок қилади. Тарихчи Хондамирнинг «Ҳабибус-сияр» асарида ёзилишича Султон Ҳусайн Мирзо Бойқаро тахтини эгаллаш йўлида олти йил давомида Хоразм билан Бағдод ўртасида сарсон-саргардон бўлиб юради. Ниҳоят 1468 йили Жўжихон авлодига мансуб Дашти Қипчоқ ҳукмдори Абдулхайрхон ҳузурига кўмак сўраб боради. Мўғулларнинг одати бўйича хон ҳузурига кирганда бир қўлига бош кийимини олиб, эҳтиёжмандлик рамзи сифатида иккинчи қўлида бир пой ковушини тутиб, эгилиб таъзим қилиш амри вожиб бўлган.

Бироқ Султон Ҳусайн Мирзо Бойқаро инсоний ғурури туфайли бу русумни бажармайди. Аждодлари одати бўйича, хон ҳузурида бир тиззасини ерга теккизганча эгилиб таъзим қилади. Абулхайрхон бу вақтда шол касалига чалиниб, кўрпа-тўшакда ётарди. Шунга қарамай, Султон Ҳусайн Мирзо Бойқародаги аждодларига хос ғурурни кўриб, унга ёрдам беришга қарор қилади.

Ғурур инсонийликнинг юксак фазилатидир. Чунки ғурурли кишилардан сотқин ва хоинлар чиқмайди. Бундай хусусият Шарқ халқларига хосдир.

Халқимизнинг ўзига хос қиёфасини белгилаб берадиган хусусиятлардан бири эркинликка интилиш ва эрк туйғусининг кучлилигидир. Бу хусусият биринчи бор араблар, мўғуллар истилоси пайтида кўринган бўлса, кейинчалик Чор Россиясининг босқинчилиги йилларида намоён бўлади. Ушанда халқнинг катта гуруҳи эрк учун бош кўтаради. Буни ўз даврининг илмий қатлами руҳоний-шайхлар бошлашди. Қўзғолонга Мадали — Дукчи эшон раҳбарлик қилди. Бинобарин аждодлари удуми, руҳига содиқ қолиб, ҳақ йўлида қурбон бўлганларнинг асл қиёфасини ўзларида мужассам этган Шермат Бек, Мадамин Бек, Фузаил Маҳмуд, Қулмуҳаммад Бек, Ҳамдам Қўрбоши, Дониёр Бек, Давлатманд Бек, Абдулҳаким Бек, Иброҳим Бек, Жаббор Қўрбоши кабилар номини унутмаслик лозим. Зеро аждодларимиз фаолиятига ворислик қилмоқ истиқлолимизни мустаҳкамлайди, тараққиёт ва камолотимизни таъминлайди.

Ҳакимжон КАРИМОВ,
филология фанлари доктори.

Шаҳримизнинг «Самарқанд» автостанцияси ҳамиша йўловчилар билан гавжум. Биров узоқ сафарга отланган, биров йўлдан ўз уйига қайтаётган. Йўналиш майдончасида турна қатор турган «Икарус»лар йўловчилар хизматига шай. Албатта ҳозирги бозор иқтисодиёти шаҳарлараро қатновчи ушбу машиналар фаолиятига ҳам бир қадар ўзгаришлар киритиб улгурди. Масалан, ёнилғи ва эҳтиёт қисмларнинг етишмаслиги, йўлкира ҳақининг ортиши шулар жумласидандир. Табиийки бу нарсалар автобуслар қатновига ҳам ўз таъсирини ўтказмай иложи йўқ. Хўш, мана шундай шароитда йўловчилар машиналар қатновидан мамнун бўлишяптими? Уларга қай даражада хизмат кўрсатиляпти? Мана шундай саволлар билан бир қанча йўловчи ва ҳайдовчиларга мурожаат қилдик. Уларнинг бу хусусдаги фикр-мулоҳазалари билан ўртоқлашдик.

Хизматдан мамнунмисиз?

ЙЎЛИНГИЗ БЕХАТАР БЎЛСИН

— Бундан бир-икки йил олдин ҳатто шаҳримиз аҳолисига хизмат кўрсатадиган автобуслар, трамвай ва троллейбуслар ҳам сезиларли даражада камайиб кетганди, — дейди бизга Жиззах сафарига отланган ишчи Садир Толипов. — Ҳозир ундай эмас. Чет эллардан келтирилган янги транспорт воситалари эвазига аҳвол барқарорлашди. Шу кеча-кундузда шаҳримизда транспорт қатнови талаблар даражасида десам янглишмайман. Шаҳарлараро транспорт йўлларида ҳам бундан бир муддат илгари юқоридаги вазият ҳукм сурди. Ушанда автостанцияга чиқиб белгиланган кунга чипта ололмай қайтган вақтларимиз ҳам кўп бўлган. Ҳозир ундай эмас. Хоҳлаган кассадан истаганча чипта олиш мумкин

, — Мен хизмат юзасидан Самарқанд, Жиззах ва Қашқадарё шаҳарларига кўп қатнайман, — дейди Тошкент қишлоқ хўжалик машинасозлиги ишлаб чиқариш бирлашмасининг муҳандиси Илҳом Назаров. — Олдинлари бу шаҳарларга чипта олишга анча қийналардим. Сабаби машиналар кам эди. Бир кунда бу йўналишларга 3—4 машина қатнарди холос. Ҳозир уларнинг сони 4—5 баравarга ортган. Бу шаҳарларга деярли ҳар соат сайин автобуслар қатнаб турибди. Айниқса Жиззах йўналишига хизмат кўрсатувчи Зангиота автокорхона ҳайдовчиларининг хизматидан миннатдормиз.

Бошқа йўловчилар ҳам шу автокорхона ва унинг ҳайдовчилари ҳақида илиқ ва самимий фикрларни айтишди. Кўпчилик истагини ҳисобга олиб шу автокорхонанинг иши билан қизиқдик.

Саройда юздан ортиқ машиналар мавжуд бўлиб, улар республикамизнинг турли шаҳарларига қатнайди. Жиззах йўналишида эса мунтазам олтита машина хизмат қилади. Улар бир кунда 1,5 рейс иш бажаришади. Яна ҳам тўғрироғи эрталаб Тошкентдан чиққан «Икарус» бир марта Тошкент ва Жиззах оралиғида қатнайди. Иккинчи рейсда эса Жиззахга бориб ўша ерда эрталабгача дам олади. Агар оралиқ масофа 185 километрлигини ҳисобга оладиган бўлсак бир машина кунига тахминан 550 километр масофани босиб ўтади. Автокорхонанинг олтита машинаси кунига 9 марта ҳар иккала шаҳарни бир-бири билан боғлайди.

Йўналишга 17 та ҳайдовчи бириктирилган. Уларга Содиқ Бозоров бошчилик қилади. Бригаданинг Аҳмаджон Юсупов, Тўйчи Йўлдошев, Холмат Уроқов, Аҳмаджон Мирдадаев сингари ўз касбининг усталари бўлган ҳайдовчилар ҳамиша халқ хизматига ҳозиру нозирдирлар. Уларнинг ҳар бири ўз машиналарида жорий таъмирсиз миллион километрлаб масофани босиб ўтишди.

— Узоқ йиллардан бери шу корхонада меҳнат қиламан, — дейди йўналиш сардори Содиқ Бозоров. — Оддий ҳайдовчиликдан бригадирлик даражасигача кўтарилдим. Жамоамиз корхонанинг машъалларидан саналади. Чунки ҳар бир ҳайдовчи ўз рейсини вақтида бажариб, йўловчиларни манзилига белгиланган муддатда етказиб қўяди. Машиналар оралиқ қатнови қатъий қилиб белгиланган. Агар шунга риоя қилинмаса йўлда узилишлар бўлиб қолади. Ёки битта кечикиб қолган машина ўз орқасидан келаётган машинанинг бир қадар бўш келишига сабаб бўлади. Ҳайдовчиларимиз бундай ҳолга йўл қўймасликка доимо ҳаракат қилишади.

Шу куни йўл варақаларини кузатдик. Биринчи рейсни бажарган Фатхулла Ҳасанов эрталаб соат 6.00 да йўлга чиққан экан. Ундан бир соат кейин Аҳмаджон Мирдадаев, яна шунча муддат ўтиб Содиқ Бозоров бошқарган «Икарус» сафарга жўнаб кетибди.

— Бизнинг меҳнатимиз ҳам унчалик осон эмас, — дейди йўналиш илғори Тўйчи Йўлдошев. — Узоқ масофани босиб ўтиш билан бирга йўлда турли тасодифларга ҳам учраб турамиз. Мақсадимиз ҳар бир йўловчини манзилга бехатар етказиб қўйишдан иборат. Яна бир нарсани айтиб ўтай. Биз ҳайдовчилардан ҳалоллик талаб этилади. Чунки йўловчилар ўз манзилларига етгач баъзан шоша-пиша тугунларини, халтачаларини, ҳатто ҳамёнларини ҳам салонда унутиб қолдириб кетадиган вақтлар учраб туради. Шундай кезларда ушбу буюмларни автостанциялар да топилмалар бюросига гувоҳлар иштирокида ташлаб ўтамиз.

Яқинда ўзим билан шундай бир ҳол рўй берди. Олдинги ўриндиқда ўтирган қария тугунчасини унутиб қолдирибди. Йўловчилар уни менга беришди. Ичини очсак анча-мунча пул. Орқага қайтишда худди ўша қария тушиб қолган бекатдаги кассага пулларни ҳужжатлаштириб топширдим. Қарангки, эртасига ўша қария кассага мурожаат этиб мен бошқарган машинани сўраб суриштирибди. Кейин маълум бўлишича пулини унутиб қолдирган шу киши экан. Эртаси кунги сафаримда ўша кассага кирсам отахоннинг менга ёзиб қолдирган миннатдорчилик мактубини топширишди. Бир инсон мушкулини осон қилганимдан қувониб кетдим ўшанда.

Суҳбатимиз шу ерга етганда Тўйчи Йўлдошев Жиззах сафарига жўнаб кетиши кераклигини айтди. Биз унга оқ йўл тилаб қолдик.

Маҳмуд КОМИЛЖОНОВ.

«ИСТИҚЛОЛИМИЗ — ИҚБОЛИМИЗ»

Чилонзор туманининг «1-Қатортол», «Нуғой қўрғон», 17-мавзе, «Мевазор» маҳаллаларида бўлиб ўтган туркум маърузалар «Истиқлол юртдошларимиз тақдирида» мавзусига бағишланди.

«Истиқлолимиз — иқболимиз» мавзуида ўтаётган суҳбатларни дастлаб шаҳар «Маҳалла» хайрия жамғармаси раисининг ўринбосари, тарих фанлари номзоди Муборак Юнусхўжаева олиб борди. У йиғилганларга мустақиллигимизнинг тарихий моҳияти ва аҳамияти ҳақида сўзлаб берди.

Тадбирда Ўзбекистон Республикаси миллий ва ижтимоий барқарорлик жамғармаси раисининг ўринбосари Насиба Усмонова, Чилонзор тумани ҳокимлигининг фаоллари, туман ижтимоий-таъминот бўлимининг мутасаддилари ҳам иштирок этдилар.

— Туманимизда 44 та маҳалла бўлса, ҳар бир маҳалла аҳли билан шундай суҳбатлар ўтказиш ниятимиз бор, — деди биз билан суҳбатда Чилонзор тумани ҳокими ўринбосари, туман хотин-қизлар кенгашининг раиси Муқаддам Расулова. — Айниқса аёлларимиз учун нафақат тарихчилар, шунингдек санъаткорлар, ҳуқуқшунослар, шифокорлар, адиблар билан ҳам учрашувлар, қизиқарли суҳбатлар ташкил этишни режалаштириб қўйганмиз.

Нозима УЛУҒОВА.

Сиз кутган учрашув

САНЪАТКОРНИ ХАЛҚИ СЕВСА...

Халқ дардини айта билган, унинг кўнглига йўл топа олган театр томошаларига ҳар чоғ эл ошуфтадир. Айниқса Ҳамза номидаги ўзбек давлат академик драма театри саҳнасида қарийб 3 ой мобайнида узлуксиз ўйналган Саид Аҳмаднинг «Уфқ» романи сценарийси орқали шафқатсиз уруш жароҳатлаган ота—она—ўғилнинг аянч қисмати кўз ўнгимизда яққол гавдаланади. Мазкур спектаклдаги ота талқини Ўзбекистонда хизмат кўрсатган артист Эркин КОМИЛОВ ижросида ўзгача жозиба топди.

— Эркин ака, келинг, суҳбатимиз муқаддимасини оталар каломи, уларнинг беқиёс фазилатларидан бошлайлик. Қолаверса, сиз «Уфқ»даги ота образини яратишда кўпроқ нималарга эътибор бердингиз ва шу маънода бунга қанчалик эришдингиз?

— Ота оиланинг посбони, хонадоннинг қўри, салобати, ҳар бир йигитнинг таянчи, белининг қуввати, билагининг кучи. Ота — яратишни қодир табиатдан, фидойиликни болаларидан, ғамхўрлик ва саховатни она ердан, ғурур ва ифтихорни азим чинорлардан, саботни қоя тошлардан олган дея менгзаш мумкин. Оталар табиатидаги шу хислатларни озми-кўпми очиб беришга уриндим. Аммо бунга қанчалик эришдим-эришмадим, бу томошабинга ҳавола.

— Саҳна ҳаётига илк қизиқишингиз, бу даргоҳга кириб келишингизга тўхталсангиз.

— Андижон вилоятининг Хўжаобод қишлоғида таваллуд топганман. Онам Хайриниса ая, 1952 йили чамаси 5-6 ёшларда бўлсам керак, ҳозирги Бобур театрига олиб тушгандилар. «Равшан ва Зулхумор» спектакли. Отлар дупури, қилич-қалқонлар шарақ-шуруқи, эслаб қололганим, персонажларнинг улуқ-юлуқ гаплари — буларнинг барчаси болалик шууримга шу қадар кучли таъсир этдики, ўшанда онамни саволларга кўмиб ташлагандим. «Булар кимлар?» — Артистлар. — Артистлар кимлар? — Артистларми, улар ўтмишни гавдалантирадиган одамлар». Шу-шу мен театрга қизиқиб қолдим. Ҳовлимиз Уш шаҳар марказидан анча узоқда эди, одам ташийдиган бесўнақай машиналар эса қишлоғимиздан бир ойда бир ўтарди. Мен эса театрга ошиқардим. Мактабда ўқиб юриб, айни чоғда ўша борган театрга 1962 йил саҳна ишчиси бўлиб ишга кирдим. Яна отамнинг қистовлари билан қўшни маҳалладаги Аминжон ҳожидан дурадгорлик ва бошқа устозлардан тақачилик, маҳсидўзликни ҳам ўргандим. Хуллас, ёшлигимда мен кирмаган кўчалар жуда кам қолган. Лекин, барибир хаёлимда театр турарди. Ниҳоят, 1964 йили ҳозирги Тошкент Давлат санъат институтига ўқишга кирдим. Кейинчалик халққа танилган Гулчеҳра Жамилова, Ҳожиакбар Нурматов билан таҳсилдош бўлганман.

— Мана, бир талай спектаклларда етакчи ролларни ижро этдингиз. Актёрликнинг сермашаққат ўзига хосликлари нимада деб ўйлайсиз?

— Саҳнада том маънодаги санъат ижроси керак. Сўзларни катта эҳтирос билан оҳангдор қилиб айтиш эмас, балки ҳар бир сўзнинг дарди, юки, масъулиятини юракдан чиқариб бера билиш керак. Саҳнада муҳими, томошабинни кўринмас иплар билан боғлаб оладиган гўзалликни — мафтункорликни ярата билиш керак. Бунга эришиш эса катта меҳнатни, ўз устида ишлашни тақозо этади. Шу ўринда ҳассос истеъдод эгаси, раҳматли Шукур Бурҳоновни хотирлашнинг ўзи кифоя. Устоз ўзини ижрода шу қадар эркин, гўзал тутардиларки, чеҳраларидан нур ёғиларди. Томошабинни ўзларига эргаштириб, ишонтира билиш қобилиятларига қойил қолардик. Ўзлари га ҳам, ён-атрофларидаги актёрларга ҳам ўта талабчан эдилар. Спектакль бошланмасдан анча олдин келиб гримда, ҳеч ким билан сўзлашмай қаҳрамон ҳаётида яшаш, саҳнани муқаддас билиш, эҳ-ҳе санасам ниҳояси йўқ, хатти-ҳаракатларининг ҳар қирраси, саҳна сирларидан биз шогирдларни воқиф этган, тарбиялаганлар. Мен ҳар вақт устозларим раҳматли Наби Раҳимов, Қудрат Хўжаев, Саъдихон Табибуллаевлар ўгитларини ёдлайман. Улардан руҳланаман. Ҳамза театри — ўзбекнинг буюк истеъдодларини бутун оламга кўз-кўз этган катта санъат маскани ва маҳорат мактаби.

— Таклиф этилган барча ролларга ҳам розилик берасизми? Қайси режиссёрлар билан ҳамкорликда ишлашни истардингиз?

— Ҳа, розилик бераман. Лекин, рости, драматик ва характерли жанрлар мени ўзига кўпроқ жалб этади. Уз касбини севувчи, фидойи режиссёрлар билан ишлашни истардим.

— «Ноёб нусха»даги қаҳрамонингиз халққа бир сўз билан нима демоқчи? Унинг ташвиши, дарди нима?

— «Ноёб нусха»даги қаҳрамоннинг дарди-ташвиши: мол-дунё йиғишда ва пулда. У «пул одамнинг жигаридан пайдо бўлганлигини» эътироф этади. У мол-дунё, пул билан мавриди келса, керак бўлиб қолса одамнинг қонидан сув сепиб-да роҳатланадиган, иймонини жиғилдонига урган, разил нусха. Парвардигор унга ҳатто дўзах ўтида ёнишини ҳам раво кўрмайди. Бир донишманд «Ҳушёр бўлинг, одамлар» деганидек, қаҳрамоним орқали халққа «ноёбгина нусхалар» ҳали орамизда бор демоқчи бўлдик. Икки дунёмизни Оллоҳим гўзал ва мунаввар бермаги фақат ўзимизга боғлиқ. Ноёб нусханинг эса фақат бу ўткинч-аянч дунёси бор, кўрган бўлсангиз (нақадар даҳшат!) унинг нариги дунёси йўқ, куйиб кетган. Илоё, шунисидан асрасин!

— Ролларнинг махсус бир актёрга берилишига қандай қарайсиз? Бунинг том маънодаги санъатга салбий таъсирини эътироф этасизми?

— Сиз бу масалага бошқача нуқтаи-назар билан ёндошяпсиз. Ижрочилик маҳорати, кучига қараб таклиф этилган, синовдан ўтиб, ниҳоят ўша ролга муносиб деб топилган актёр шу ролига кетадиган каттагина маблағни кўтарадиган ҳомий топса бунинг нимаси ёмон? Суратга олиш техникаси масалалари бирмунча мушкул, тасмалар тақчил. Қийинчиликларни бартараф этолган, излаб имкон топган ютади. Санъаткорни халқи севиб, «болам» деб бошини силаса, шуниси катта давлат. Шундай санъаткорнинг ошиғи ҳамиша олчи.

Эркин ака билан суҳбатлашиб ўтириб, кўпгина сценарийларни, шеърларни бошдан-оёқ ёд билишларининг гувоҳи бўлиб ҳайратландим. «Сизга яна қандай савол беришимни истардингиз?», деб сўрадим. «Қайдам, — дейди актёр ўйчан, — биласизми синглим, дил тубидаги, юрак қаърларидаги дардчил гапларнинг ҳаммасини айтишнинг иложи йўқдай. Улар барибир қолиб кетаверадилар». Самимий айтилган бу гаплар менга ижод ўтидан, халқ дардидан юрак чўғлари ловиллаб турган инсон эътирофи бўлиб туюлди.

Дилфуза АМИНОВА.

Аёллар, сизлар учун

БИР ЛАҲЗАГА ТЎХТАНГ!

Кўпинча биз аёллар уй-рўзгор юмушларига ниҳоятда кўмилиб кетганимиздан, уйдан ортиб бирон ерга сира боролмаслигимиздан шикоят қиламиз. Ошхона дея аталмиш чархпалакда олмахон каби айланаверасиз — айланаверасиз, аммо сира чиқиб кетолмайсиз. Нима, бу вақтнинг буткул етишмаслигими ёхуд вақтнинг бизнинг устимиздан ҳукмронлигими?

Бирон ишни ўз муддатида бажариш учун ҳамиша ҳовлиқадиган одамларни ҳеч кузатганмисиз? Доимо ҳамма ерга кечикиб борадилар. Улар вақтнинг енгиб ўтиш ниҳоятда қийин бўлган тўрига илиниб қолганлар гўё. Хўш, бунинг сабаби нимада деб ўйлайсиз? Сабаби оддий: ўтмиш, ҳозир ва келажак ўртасидаги чегарани аниқлай билмаслик, энг асосий воқеаларни иккинчи даражали ишлардан фарқлай олмаслик, ўзи ва ўзгалар муаммосига ечим топа билмаслиқдир. Барчамизни безор қилган стресс — руҳий толиқиш ҳам айнан вақтимизни тўғри тақсимлай олмаганимиз билан боғлиқ.

Иш пайтини дам олиш пайтидан ажрата оласизми? Ушбу саволга жавобдан сизнинг нафақат кайфиятингиз, балки оилавий бахтингиз ҳам алоқадор. Агар вақтингизни тўғри тақсимламоқчи бўлсангиз ишни тестга «Ҳа» ёхуд «Йўқ» дея жавоб беришдан бошланг:

1. Уй юмуши билан шуғуллана туриб, орада вақти-вақти билан ҳордиқ чиқариб оламан.

2. Уйда ишлар қалашиб ётганда, шахсан ўзимга тегишли бўлган бирон нарсага қўл уришим амри маҳол.

3. Оиламизнинг ҳар бир аъзосининг мен эслатмасам ҳам ўзи бажарадиган вазифаси бор.

4. Менинг жаҳлим росмана чиқмагунча уйда ҳеч ким бирон ишга қўл ҳам теккизмайди.

5. Ҳаддан зиёд руҳий таранглигим туфайли доимий чарчоқдан қутулолмайман.

6. Бошлаган юмушимни охирига етказмагунимча, дам олишга ҳаққим йўқ, деб ўйлайман.

7. Кўпинча бошқаларнинг етарли даражада ҳалол эмасликлари оқибатида, уйдаги юмушнинг аксариятини ўзим бажараман.

8. Биронтасига ишни қандай қилиб тўғри бажарилишини тушунтириб бергунимча, шартта ўзим бажараман-қўяман.

9. Мен анча вақтгача ҳеч қандай иш қилмай юришим мумкин ва бунда сира ўзимни айбли санамайман.

10. Уй юмуши билан боғлиқ бўлмаган қизиқиш ҳавасларимга керагидан ортиқчароқ вақт сарфлай оламан.

Энди балларни ҳисоблаб чиқинг. Жавобингиз сўровга мос тушса 1 балл, мос тушмаса 0 баллдан белгилаб чиқинг:

Ҳа — 1, 3, 9, 10. Йўқ — 2, 4, 5, 6, 7, 8.

Қийматни қуйидаги рақамларга қўйиб, солиштиринг: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10

«Уй рўзғор қули» — *«Оила қўрғонининг ҳимоячиси»*

Рақамлар қиймати кўтарилиб боргани сайин, оиладаги саранжом-саришталикни тобора кўпроқ таъминлаб бораётганингизни тушунгандирсиз балки. Аммо ҳисоб натижаси бошқа тарафда бўлсаям (бир-икки баллар) унда бўш вақтингизни тўғри тақсимлаш билан биргаликда энг яқин кишиларингиз билан ҳам муносабатларни яхшилашга тўғри келади.

Биринчидан, кун тартибингиз ҳамда уйдаги одатий ҳолга эътиборни қаратинг. Кўп соатлаб ойнаи жаҳонга маҳлиё бўлиш, узундан-узоқ телефондаги суҳбатлар сизнинг ижодий қувватингизни камайтирибгина қолмай, бўш вақтингизга завол етказади. Аёллар бўш вақтларидан серунум фойдаланишлари мумкин, фақат бунинг учун тез-тез: «У ёки буни нима учун қилаяпман?» деб ўз-ўзидан сўраб туриши кифоя.

Иккинчидан, яна бир бор таҳлил қилиб кўринг-чи, ишхонангиз ва уй юмушлари тўғрисидаги фикрингизнинг чегараси бормикин? Кўпчилик ишхонада уйда бажариб улгурмаган юмушлари тўғрисида, уйда бўлса ишхонада чала қолган ишлари ё келажак тўғрисида бош қотириб бугунги кун нафаси билан яшашни мутлақо унутиб қўядилар.

Кўпларимизни уйда ишхонамиз ҳақида ўйламасликка мажбур этиш жуда мушкул. Бундай ҳолларда тезда бироз бўшашиб олишни ўрганиш жуда аҳамиятлидир. Ҳаммасини энг оддийдан бошламоқ зарур. Оғир кечган кундан сўнг, уйга қайтгач 15 дақиқани фақат ўзингиз учун сарфланг. Ўтириб бироз ҳордиқ чиқаринг, асабингиз ортиқча таранглашувдан фориғ бўлади. Фаоллик учун биронта шўх қўшиқни тингласангиз яна яхши. Кейин эса душ қабул қилиб олсангиз, айни муддао бўлади.

Эслаб қолинг: Кўчадан келган замоно ошхонага югуришдан ёмони йўқ. Ахир бироз дам олмасдан уй шароитига қандай мослашиш мумкин? Қачонки сизни ҳар бир майда нарса асабингизга тегаётган бўлса.

Ўзингиз учун ажратган қисқагина вақтнинг аҳамияти қай даражада эканига энди тушунгандирсиз.

Нозима ИСЛОМОВА тайёрлади.

Ғазалхонлик

ЯША, ҚАЛБИМ

Яша эй қалб, ҳамнафас даврон билан,
Қийналмассан шунда ҳеч армон билан.
Беҳуда кетмас умринг чақмоқ каби
Бир умр дўст тутинсанг инсон билан.
Бойлигу дунёга ҳирсинг қўйма ҳеч,
Тўяр қорнинг битта бурда нон билан.
Ёр бил ўзингга оқилу донони
Шунда умринг кечар шод-хандон билан.
Майлига айру тушсанг жонингдан сен,
Айру тушма ҳеч маҳал иймон билан.
Жон қадар суйди ватанни бул Мурод.
Доимо бирга Ўзбекистон билан.

ШУКРОНА

Ёшлигимда битдим ашъор ошиқона,
Севгилимни кўрдим топиб баҳона
Йиллар мени ёшлигимни олдилар,
Кексалик боғига айлаб равона.
Биров дўсту биров душман экандур,
Иккисининг бу хислати пинҳона.
Юрагингда яхши ҳислар яшасин,
Кўзларингдан бериб турсин нишона.
Муродингман, эй ҳаётим ҳамроҳи,
Кел, умрга айтайлик кўп шукрона.

Тўхтамурод ФАЙЗУЛЛО.

Маданий ҳаёт

ҚЎШИҚЛАРДА МУҲАББАТ ВАСФИ

Толибжон Содиқов номли маданият уйининг «Ором» эстрада қўшиқлари дастаси ижодий жамоаси «Қўшиқларда муҳаббат васфи» деб номланган янги дастур билан ёшларни кутиб олдилар. Ёшларнинг қалб эҳтирослари, муҳаббат, вафо, садоқат тараннум этилган дастур кўпчиликка манзур бўлмоқда. Ижодий жамоа концерт давомида шарқ халқларининг қўшиқларини маҳорат билан ижро этиб томошабинлар олқишига сазовор бўлди.

ТОМОШАБИНЛАР ХУШНУД

Шу кунларда шаҳримиз масканларида кўплаб ижодий жамоалар фаолият кўрсатмоқда. Улар томонидан саҳнага олиб чиқилаётган дастурлар мухлислар томонидан қизиқиш билан кутиб олинмоқда. Абдулла Қодирий номли маданият уйининг «Настарин» ашула-рақс дастаси тақдим этган «Ўзбекистон дея аталур» деб номланган мусиқий дастур ҳам томошабинлар томонидан хушнудлик билан кутиб олинди. Дориломон кунлар мадҳ этилган концерт томошаси шу кунларда маданият масканларида намойиш этилмоқда.

ДАСТУРДА ДЎСТЛИК МАДҲИЯСИ

Шаҳримиз маданият масканларида фаолият кўрсатаётган турли миллат вакилларининг ижодий жамоалари ҳам санъат шинавандаларига манзур дастурлари билан томошабинлар меҳрига сазовор бўлмоқдалар. Куни кеча Мирзо Улуғбек номли маданият уйининг «Саловат» озарбайжон эстрада қўшиқлари дастаси «Дўстлик ҳақида қўшиқ» деб номланган янги дастур билан эстрада шинавандаларини хушнуд этдилар. Урф-одатлари бир, оҳанглари ўзбек ва озарбайжон халқининг дилларга ором бахшида этувчи тароналари ташриф буюрганларда катта қизиқиш уйғотди. Дастанинг бадиий раҳбари Нуриддин Жума ўғли Мамедов тайёрлаган бу концерт давомида даста иштирокчиларидан Гудрат Дашдемиров, Рафиқ Тоҳиров, Фахриддин Исмоилов, Вазир Пашевлар дилрабо қўшиқлари билан ўз маҳоратларини намойиш эта олганлар.

ДОИРА ЖАРАНГИ

Фурқат номли маданият уйининг «Доира жаранги» доирачилар дастаси ижодий жамоаси ҳам ўз янги дастури билан мухлислар ҳузурига чиқдилар. Дастанинг бадиий раҳбари Султонмурод Тўхтаохунов томошани саҳнага олиб чиққан. «Доира жаранги» деб номланган дастурда ота-боболаримиздан мерос қолган тўю тантаналарда ижро этилган доира усуллари ўрин олган.

Салоҳиддин СИРОЖИДДИНОВ.

Олтин куз фаслида юртимизда нозу неъматлар шира боғлаб етилади. Бундай пайтларда боғлардан бол томади дейди халқимиз. Набира учун ишком оралаб бобоси билан узум узиб мазза қилиб еганнинг гашти жуда бошқача бўлади. Кўкча даҳасидаги «Пахтакор» маҳалласида яшовчи педагог Омонулла Сайдаминов етиштирган тилларанг ҳусайнилар барчага манзур бўлиши тайин.

Рустам Шарипов олган сурат.

Ҳайвонот оламида

ҚУШЛАРНИНГ ПАТИ ҚАНЧА?

Уларнинг пати махсус асбоблар билан кўрса бўладиган юлдузлар сонидан ҳам кўп. Энг серпат қуш — оққушдир. Унинг 25 минг дона пати бор. Бунинг бешдан бир қисмигина танасида, қолганлари бошида ва чиройли бўйнида. Ёввойи ўрдакнинг пати бундан икки баравар кам, каптарники эса атиги 2600 дона.

ТЕРИМНИНГ ЮПҚАСИ — ЖОНИМНИНГ ҲУЗУРИ

Қуён териси пергамент қоғоздек юпқа. Бунинг мудофаа аҳамияти бор. Бўри ёки тулки қуённинг биқинидан тишлагудек бўлса, у қаттиқ силтанади, шунда терининг бир парчаси осонликча юлиниб, йиртқичнинг оғзида қолади, қуён эса осонликча қочиб кетади. Терининг юлинган жойи мутлақо қонамайди. Жароҳат тезда битиб, шу ердан яна момиқ юнг ўсиб чиқади. Калтакесакнинг узилган думи яна ўсгани каби қуёнда ҳам ўзига хос автомия юз беради. Тўғри, хавф туғилганида калтакесакнинг ўзи думини узиб, қочиб қолади, қуённинг териси эса осонликча юлинади.

Кўпгина жониворлардаги бундай хусусият уларнинг ҳимояланиш воситаси бўлиб, ҳаётини сақлаб қолишга ёрдам беради. Масалан, қора чигиртка, оролюс деган ўргимчак ва шу каби баъзи ҳашаротлар хавф туғилганида узун оёқларини осонгина узиб қочадилар. Шунингдек, саккизоёқ ҳам ҳаётини сақлаб қолиш учун ғанимига панжаларини «таклиф қилади». Олмахонга ўхшайдиган, сония деган ҳайвонни думидан қаттиқ ушласангиз, териси тезгина шилиниб, қўлингизда қолади. Тропикдаги оролларда яшайдиган калтакесакларнинг бир тури ғанимининг қўлига тушганида ўз терисидан чиқиб қочади. Қип-яланғоч бўлса ҳам омон қолади. Кўп ўтмай, янги тери ўсади, ҳаётни эса қайтариб бўлмайдику.

ҚУЁН ҒИЛАЙМИ?

Қуёнга негадир «ғилай» деб лақаб қўйилган. У мутлақо ғилай эмас. Бундай лақабни унга овчилар қўйган эмиш. Овчи итлар қувлаганда қуён қизиқ қилиқ чиқаради. У итлардан айланма йўналишда яна ўз изига тушади. Овчи итлар билан қуён овлаш унинг ана шу қилиғига асосланган.

Бундай вақтда овчи қулай жойда туриб олиб, қуённи тўғри нишонга олса бас. Итлардан қочаётган қуённинг чизган даврасини қоғозга туширгудек бўлса, аниқ доира келиб чиқмайди: худди қўли титраётган одам чизгандек ҳалқа-ҳалқа, узун-юлуқ чизиқлар, бурилишлар, қайрилишлардан иборат давра ҳосил бўлади. Қуён итларни чалғитиш учун шундай чопади. У ўрмонда дам у ёққа дам бу ёққа сакраб қочиб, пировардида қочишни бошлаган жойдан чиқади — шум давра бекилади. Келинг, қуённинг у ёқ-бу ёққа сакраб, айланиб, бурилиб қочиши унинг мудофаа тактикаси бўла қолсин. Лекин инига, унга яқинроқ жойга қайтиб келиши тўғрисида нима дейиш мумкин? Бу ҳақда ҳар хил фикрлар айтилмоқда.

Кўпгина ҳайвонларнинг аъзоларида ғалати номутаносиблик кузатилади, бунинг сабаби ҳали тўла аниқланмаган. Масалан, бўри ва тулкининг чап оёқлари ўнг оёқларидан узунроқ бўлади, шу сабабдан чопган вақтда ўнг оёғи кўпроқ масофани босиб ўтади, бунинг натижасида уларнинг йўли ўнг томонга қараб қийшаяди. Эҳтимол қуёнда ҳам шундай ҳол юз берадигандир. Ўрмонда адашиб қолган одамнинг йўл излаб айланиб юришининг сабаби ҳам шу бўлса керак.

ОТЛАР РЕКОРДИ

1949 йилда Чилида Ларгибель исмли суворий Хауза лақабли ўн беш яшар отида 2 метр 47 сантиметр баландликка сакради. Бу — отнинг устидаги суворийси билан сакраш рекорди. Суворийсиз от бундан ҳам баландроқ сакрай олади.

Узунликка сакраш бўйича ҳам чемпион — от. Бу соҳада қўйилган рекорд 11 метру 28 сантиметрдир. Лекин... 1975 йили Европанинг энг яхши суворийлари учун Майзенлайм катта соврини ўйналганда янги рекорд қўйилди. Олмониядан келган суворий К. Бергман ғолиб чиқди. У Свингера лақабли отда девор ва зовур орқали 22 метру 16 сантиметрга сакради.

Малика МИРСОБИРОВА.

Куз неъматлари

ГЎДАКДАН ТОРТИБ ҚАРИЯГАЧА МАНЗУР

Ошқовоқ қовоқдошлар оиласига мансуб бир йиллик ўсимлик. Меваси ҳар хил ҳажмда, кўп уруғли. Ошқовоқнинг ўттиздан ортиқ нави мавжуд бўлиб, хашаки туридан идиш-товоқ тайёрланади. Бу турининг ичи бўш, сирти ёғочсимон қаттиқ бўлганлиги учун уруғлари шилдираб туради. Шаклининг ҳар хиллигидан фойдаланиб, одамлар ундан ҳурмача, ёғ идиш, чилим, носқовоқ, қошиқ, чўмич, ликопча, туркқовоқ, чолғу асбобларидан карнай, ноғора, дутор кабилар тайёрланади.

Емишли қовоқларга қуйидаги навларни киритиш мумкин: дастор, сомса, ошқовоқ, чилим ошқовоқ, картошка ошқовоқ, палов қади, бодом мазали, дармондорили, томоша қовоқ, қовоқча ва бошқалар. Патисон, яъни томоша ошқовоқнинг ёш мевалари консерваланган ҳолда истеъмол қилинади. Бошқа навлари эса етилтириб пиширилганда мазали бўлади.

Ошқовоқ Ўзбекистоннинг ҳамма ҳудудларида экилади. Июль-август ойларида гуллаб, меваси август-октябрь ойларида пишади. Унинг этли қисми таркибида 12 фоизгача қанд моддаси, оқсил, дармондорилар, кальций, магний, темир ва бошқа моддалар бор. Унда яна аъзоларимиз учун зарур бўлган пектин моддаси ҳам кўп экан. Уруғида эса мой, ўсимлик оқсили, қанд ва турли дармондорилар мавжуд. Халқ табобатида уруғи гижжа туширадиган дори сифатида қўлланилиб келган. Бунинг учун тозаланган уруғ намакобда ювилади ва қизитилган қозонга солиб, ковлаб-ковлаб қовурилади. Дорилиги шундаки, доим еб юриш билан гижжалардан қутулиш мумкин ва оғиздаги қўланса ҳидни ҳам йўқотади. Унинг этидан манти, сомса, сутли суюқ ош, қаймоқ шўрва, ширгуруч, кадибийрон, ошқовоқ яхнаси, ошқовоқ балиши, мошқовоқ, қаймоқли бўтқа ва бошқа турли овқатлар тайёрланади.

Абу Али ибн Сино ошқовоқ тўғрисида қуйидагиларни айтади:

«... Ошқовоқни қайнатиб шарбати ичилса, йўтал ва кўкракда пайдо бўлган оғриқни қолдиради...

... Хом (пиширилмагани) ошқовоқдан олинган шарбатни бурунга томизиш билан тиш оғриғини тўхтатиш мумкин.

... Ошқовоқ киши ошқозонига ғоят фойдалидир. У намлантирадиган ва чанқоқни босадиган дорилардан биридир...

... Қўрда пиширилган мевасини қанд билан аралаштириб ични юмшатишда ишлатилади. Унинг ширасидан томоқ оғриғини ва мия касалликларини даволашда фойдаланиш мумкин...

... Уни қайнатиб асал билан еса нафи катта бўлади...»

Халқ табобатида унинг сувда пиширилган эти сариқ касаллигида, буйрак, қовуқ, истисқо касалликларида пешоб ҳайдовчи омил сифатида берилган.

Ошқовоқни гўдаклардан тортиб қарияларгача тез-тез еб туриши керак. Сутга қайнатилган ёки паррак-паррак қилиб қасқонда буғлаб қаймоқ суртилгани ҳам лаззатли, саломатликка ҳам фойдадир. Бу каби овқатланиш ёш организмнинг яхши ўсишига ёки қариган аъзоларнинг фаолиятини тетиклашишига энг керакли табиий воситадир.

Шифокор олимлар тавсиясига кўра ошқовоқ юрак-қон касалликлари билан оғриганларга, шунингдек, гастрит, ошқозон жароҳати, буйрак хасталиги, йўтал, нафас сиқилиши ва томоғи пасодлаб бўғма бўлганларга ҳам шифодир.

Оқила РАИМОВА.

Сўнгги пушаймон — ўзингга душман

«ҚИЛМИШИМГА ЯРАША ЖАЗО БЕРИНГЛАР»

Толиб Соатов кўпдан бери ички ишлар ходимларидан қочиб юрганди. Охири ўзи тавбасига таяниб Ҳамза тумани ички ишлар бўлимига кириб келди.

Толиб ҳаётга бир томонлама ёндошди. «Сиздан угина, биздан бугина» бўлмаса ҳеч қаерда ишинг битмайди, деган ақида унинг хаёлларини банд этганди. Ёнгинасидан ҳали мойи артилмаган «Жигули»ни кечагина сомсапазлик қилиб юрган қўшниси Ашурвой ҳайдаб ўтиб кетсаю у пиёда юрадими? Шундай пайтда алам қилар экан кишига. Менинг қаерим ундан кам?

Толиб шу тариқа яшашнинг мазмуни шу бўлса керак, дея қандай йўллар билан бўлмасин пул топишга ҳаракат қилди. Тўғри, пул топди ҳам. Бироқ жиноят йўлига кириб кетди. Инсон деган улуғ номни булғаб бўлса ҳам пулнинг кетига тушди. Пул учун номини ҳам, виждонини ҳам сотди. Қай йўл билан пул тушса, шу ишни қилди.

Кунлардан бир кун Толиб улфатлари билан қаттиқ отамлашди. Олдинига қиттак-қиттакдан бошланган ароқхўрлик ярим кечагача давом этди. «Ҳали менинг кимлигимни билмабсизлар, йигитнинг марди ароқни косада ичади», дедию бир шиша «Ўзбекистон ароғини» косага бўшатди. Газак ҳам қилмасдан бир сипқоришда ютди-қўйди.

— Офарин, — дейишди атрофида ўтирган ҳамшишалари.

— Энди йигитнинг гулига рухсат берасизлар, — дея кетиш учун эшик томон йўналганида «Читтак» лақабли Нодир унга яна бир пиёла ароқ узатди. Толиб йўқ деса ҳам унга зўрлаб ичиришди.

Толиб ўтиришдан ароқдан туйиб кўчага чиққач, ҳали ҳеч ким амалга оширмаган «иш» қилмоқчи бўлди. Шу мақсадда беркитиб қўйган жойидан қирқма милтиқ, қора ниқобни олиб Ҳамза тумани ҳудудида жойлашган Тошкент метрополитенининг «Ўзбекистон» депосидаги соқчилик хизматига ҳужум қилмоқчи бўлди. Режани олдиндан пишитиб олди.

Соқчи-милиционер ўтирадиган уйнинг ёнига бориб секин эшикни тақиллатди. Милиция ходими ҳам эҳтиёткорлик билан эшикни ярим қия ҳолда очди. Унга жавобан қора ниқобдаги киши «Қўлингни кўтар», дея ҳайқирди. Тартиб посбони эшикни ёпиб тўппончасини қинидан суғургунича Толиб қирқма милтиқдан икки марта ўқ узди. Шу ўқлардан бири унинг оёғини ялаб ўтди. Унга жавобан милиционер ҳам тўппончадан бир-икки бор ўқ отди.

Ўқ овозини эшитган бошқа постлардаги ички ишлар ходимлари ҳам зудлик билан воқеа содир бўлган жойга етиб келишди. Бироқ Толиб яширинишга улгурганди. Ҳамза тумани ички ишлар бўлими ходимлари, қолаверса, бутун Тошкент милицияси ушбу воқеадан кейин оёққа турғазилди. Қидирув ишлари олиб борилди. Кўп ўтмай жиноят содир этган Толиб (унинг номини ҳали тергов ишлари тўлиқ тамом бўлмагани учун шартли равишда ўзгартириб бермоқдамиз) ички ишлар бўлимига тавбасига таяниб келди. «Мен шунча вақтдан бери игна устида ўтиргандай яшаб келдим. Барча қилган жиноятларимга иқрорман. Қилмишимга яраша жазо беринглар», деди.

Толибнинг ўз айбига иқрор бўлганини суд албатта инобатга олади. Аммо шуни ҳам унутмаслигимиз кераккки, инсонга ҳаёт бир марта берилади. Уни чиройли ўтказиш, бошқалар ҳавас қилгудек кечира билиш ҳам инсонийликнинг олий фазилатларидан бири. Одамийлик эса мол-дунё билан ўлчанмайди. Афсуски Толиб буларни кеч тушунди. Бироқ, сўнгги пушаймондан фойда йўқ. Энди у барча қилмишларига яраша ҳақли равишда жазони олиши муқаррар.

Мирза АБДУЛЛАЕВ,
Тошкент шаҳар Ички ишлар бош бошқармасининг ходими.

Маслаҳатларимиз

РЎЗҒОРДА АСҚОТАДИ

Янги тунука товани энг аввало сирка сепилган латта билан, сўнгра сода эритмасида артилади. Қуруқ товага юпқа қилиб ўсимлик мойи суртилади ва духовкада қизитилади.

***

Дазмол тагида пайдо бўлган доғни латтага йирик туз сепиб, устидан қизиган дазмол юритиш билан йўқотиш мумкин.

***

Товадан келаётган балиқ ва пиёз ҳидини йўқотиш учун қизиб турган товага чой шамаси сепиш керак.

***

Янги пишган бурсилдоқ буханка нонни уватмай кесмоқчи бўлсангиз, пичоқни бироз оловда қиздиринг ёки бир-икки дақиқа қайноқ сувда тутиб туринг.

***

Мураббо тайёрлаш учун арчилган олма ёки беҳи қорайиб қолмасин десангиз, шўрттангроқ сувга ташлаб туринг.

***

Гўштни қотириб олиш учун, у йирик-йирик тилимланиб, намакобда ювилади. Ҳар қайси тилимга майда туз сепиб, кечки салқин тушиши билан ипга тизилади. Эрта тонгда уни тоғорага йиғиб олинади-да, юзига дока ёпиб салқин ерга қўйилади. Бу ҳолат икки-уч кун такрорлангач, гўштнинг сирти қотади ва бузилмайдиган ҳолга келади.

***

Тухумни ҳам тузлаб узоқ вақт сақлаш мумкин. Бунинг учун тузланадиган тухумлар чўтка ёрдамида яхшилаб ювилади. Шунда унинг пўчоғидаги ифлослар кетиб, майда тешиклар орқали ичига микроб кириб қолиши хавфи йўқолади. Сўнгра тухумлар сирланган кастрюлка ёки челакка териб чиқилади-да, устидан совуқ намакоб қуйилади. 1 литр қайноқ сувда 300 грамм туз эритилган намакоб хона ҳароратида совутилади. Бундай тухумни истеъмол қилганда туз ишлатмасангиз ҳам бўлади.

Нодира УМАРОВА тўплаган.

Бош муҳаррир
Эркин ЭРНАЗАРОВ

ДУШАНБА, 6

ЎзТВ I

17.25 Кўрсатувлар тартиби.
17.30 «Мамонтчанинг онаси». Мультфильм.
17.40 **«Омилкор инсонлар».** Яккабоғ туманидаги «Мақсад» фирмаси фаолияти ҳақида.
18.00 **Янгиликлар.**
18.10 «Олтин куз». Кинодастур.
18.30 «Орзу билан». Хонанда Толибжон Тўраев куйлайди.
18.50 **«Сиҳат-саломатлик».** Илмий-оммабоп тележурнал.
19.25 Эълонлар.
19.30 **«Ахборот»** (рус тилида).
19.45 Эълонлар.
19.50 Футбол шарҳи.
20.05 Ўзбекистон Давлат телерадиокомпанияси эстрада-симфоник оркестрининг концерти.
20.40 Оқшом эртаклари.
20.55 Эълонлар.
21.00 **«Ахборот».**
21.20 Эълонлар.
21.25 **ЎзТВ хазинасидан. А. Дельмар. «Ғариблар». Ҳамза номидаги Ўзбек Давлат академик драма театрининг спектакли. Бош ролда — Халқ артисти Наби Раҳимов.**
23.30 Эълонлар.
23.35—23.50 **«Ахборот».**

ЎзТВ II
«Тошкент» студияси таништиради:

18.30 Болалар учун. «Кўзмунчоқ».
19.00 **«Таҳлил».**
19.10 «Деҳқон ҳиммати».
19.40 «Зарафшон». Телефильм.
20.00 **«Ҳуқуқ ҳимоячилари».**
20.25 «Спорт-тайм».
20.55—22.15 «Четга оғиш ноль». Бадиий фильм.

ЎзТВ III

17.50 Янгиликлар (рус тилида).
18.00 «Сополда акс этган ҳаёт». Телефильм.

*

РОССИЯ ЖАМОАТ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
18.20—21.40

*

РОССИЯ ДАВЛАТ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
21.40—23.20

*

ЎзТВ

23.20 «Вавака». Телефильм.
23.30 — 23.40 Янгиликлар (рус тилида).

ЎзТВ IV
ХАЛҚАРО ТЕЛЕКАНАЛ

18.10 — 19.40 Туркия телевидениеси.

*

19.40 «Мульткарусель».
«ОМАД» таништиради:
19.55 Эълонлар.
20.00 «Санта-Барбара». Телевизион бадиий фильм.
20.50 «Жаҳон географияси». Оммабоп кўрсатув.
21.40 Эълонлар.
21.45 Видео — «О».
23.25 — 23.30 Эълонлар.

СЕШАНБА, 7

ЎзТВ I

7.00—9.00 **«Ассалом, Ўзбекистон!»** Тонгги дам олиш кўрсатуви.

*

9.00 А. Дельмар, «Ғариблар». Ҳамза номидаги Ўзбек Давлат академик драма театрининг спектакли.
11.05 Немис тили.
11.35 «Синфдош». Тележурнал.
12.05 «Ёшлик» студияси. «Яхшиларга эргашиб». Табобат ва руҳият.
12.35 «Волидангни рози қил». Мусиқий композиция.
13.05 «Кашф этилаётган имкониятлар». Янгиер ҳиссадорлик жамиятларидаги янгиликлар.
13.35—15.35 «Умидлар йили». Видеоканал.

***

17.25 Кўрсатувлар тартиби.
17.30 «Бу дамлар ўхшар эртакка».
18.00 **Янгиликлар.**
18.10 **«Тараққиёт».** Публицистик кўрсатув.
18.40 Бир жуфт қўшиқ.
18.55 **Тарихнинг ўқилмаган саҳифалари. «Генерал аёлнинг қисмати».** Телеочерк.
19.25 Эълонлар.
19.30 **«Ахборот»** (рус тилида).
19.45 Эълонлар.
19.50 «Ўзбектелефильм» кўрсатади: «Той бола».
20.10 **«Вақт — ҳакам».**
20.40 Оқшом эртаклари.
20.55 Эълонлар.
21.00 **«Ахборот».**
21.20 Эълонлар.
21.25 **«Туркистон — умумий уйимиз».** Туташ томирлар.
22.05 **«Хотира».** Ўзбекистон халқ артисти Ҳабиба Охунова.
22.45 «Жадвалдан ташқари поезд». Бадиий фильм.
24.00 Эълонлар.
00.05—00.20 **«Ахборот».**

ЎзТВ II
«ОМАД» таништиради:

18.30 «Мультфейерверк».
18.45 «Табиат дунёси». Оммабоп кўрсатув.
19.35 «Хусусийлаштириш: қадамбақадам».
19.55 «Тропиканка». Телесериал (Бразилия).
20.45 «Эм-Ти-Ви» оҳанглари ва Эълонлар.
21.10 «Кинонигоҳ».
22.50 «Теле-ателье-шоу».
23.00 «Эм-Ти-Ви» оҳанглари ва Эълонлар.
23.40—24.00 «Видеогид».

ЎзТВ III
ЎзТВ

17.50 Янгиликлар (рус тилида).
18.00 «Ҳайкалтарош Қуттимуродов». Телефильм.

*

РОССИЯ ЖАМОАТ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
7.30—9.00

* * *

18.20—21.40

*

РОССИЯ ДАВЛАТ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
21.40—23.20

*

ЎзТВ

23.20 «Бу ажиб дунё».
23.45 — 23.55 Янгиликлар (рус тилида).

ЎзТВ IV
ХАЛҚАРО ТЕЛЕКАНАЛ

18.10 — 19.40 Туркия телевидениеси.

*

19.40 «Мульткарусель».
19.55 «Уорлднет» телекомпаниясининг янгиликлари.
20.15 «Замандас» (қозоқ тилида).
21.05 «Дурдаршан» телекомпаниясининг кўрсатувлари.
22.05 «Монитор—Осиё». Тележурнал.
22.45 — 23.45 «Соккер-клуб». Футбол шарҳи.

ЧОРШАНБА, 8

ЎзТВ I

7.00 — 9.00 **«Ассалом, Ўзбекистон!».** Тонгги дам олиш кўрсатуви.

*

9.00 «Жабрланувчиларнинг даъвоси йўқ». Бадиий фильм.
10.30 Янги алифбони ўрганамиз.
11.00 «Ёшлик» студияси. «Талабалик йилларим».
11.35 «Хотира». Ўзбекистон халқ артисти Ҳабиба Охунова.
12.15 «Ассалом, япон тили!»
12.50 «Сўх дарёси бўйлаб». Телефильм.
13.05 «Оламни асранг!»
13.35—14.05 «Ишбилармон».

* * *

17.25 Кўрсатувлар тартиби.
17.30 «Кичкинтой» устахонаси.

18.00 **Янгиликлар.**
18.10 **«Тилга эътибор».**
18.45 Спорт хабарномаси.
18.55 Чанг тароналари.
19.25 Эълонлар.
19.30 **«Ахборот»** (рус тилида).
19.45 Эълонлар.
19.50 «Аралаш». Ҳажвий киножурнал.
20.00 **«Санъат олами».** Умрбоқий анъаналар. 1-кўрсатув.
20.40 Оқшом эртаклари.
20.55 Эълонлар.
21.00 **«Ахборот».**
21.20 Эълонлар.
21.25 **«Инсон ва қонун».**
22.10 **Ўзбекистон телевидениесида вилоят студияларининг кўрсатувлари. Экранда — Қорақалпоғистон Республикаси.**
22.50 Ўзбекистонда хизмат кўрсатган маданият ходими Ҳожиакбар Ҳамидов ижро этади.
23.25 Эълонлар.
23.30—23.45 **«Ахборот».**

ЎзТВ II
«Тошкент» студияси таништиради:

18.30 «Кичик дебют».
19.00 «Терапевтларнинг съезди».
19.30 **«Мусиқий меҳмонхона».**
20.30 «Тошкент оқшомида».
21.30—23.00 «Кинематограф».

ЎзТВ III
ЎзТВ

17.50 Янгиликлар (рус тилида).
18.00 «Устоз ҳақида сўз». Телефильм.

*

РОССИЯ ЖАМОАТ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
7.30—9.00

* * *

18.20—21.40

*

РОССИЯ ДАВЛАТ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
21.40—23.20

*

ЎзТВ

23.20 «Ҳалқа формуласи». Телефильм.
23.30—23.40 Янгиликлар (рус тилида).

ЎзТВ IV
ХАЛҚАРО ТЕЛЕКАНАЛ

18.10 — 19.40 Туркия телевидениеси.

*

19.40 «Мульткарусель».
«ОМАД» таништиради:
19.55 «СПОРТ ҚИТЪАСИ».
22.40 Эълонлар.
22.45 — 23.35 «Санта-Барбара». Телевизион бадиий фильм.

ПАЙШАНБА, 9

ЎзТВ I

7.00 — 9.00 **«Ассалом, Ўзбекистон!».** Тонгги дам олиш кўрсатуви.

*

9.00 «Орзулар оғушида». Бадиий фильм.
10.10 Ўзбек тилини ўрганамиз.
10.40 «Нурафшон ўлка». Кинодастур.
11.25 «Фермер». Тележурнал.
11.50 Ўзбекистон Давлат телерадиокомпанияси хор жамоаси концерти.
12.20 «Болалар меҳмонхонаси».
12.50 «Жараён». Публицистик кўрсатув.
13.20—15.20 «Ёшлик» видеоканали.

* * *

17.25 Кўрсатувлар тартиби.
17.30 **«Қўнғироқча».** Тележурнал.
18.00 **Янгиликлар.**
18.10 **«Солиқ».**
18.30 «Наманганлик сеҳргарлар». Телефильм.
18.50 «Маърифатга чорловчи нур».
19.25 Эълонлар.
19.30 **«Ахборот»** (рус тилида).
19.45 Эълонлар.
19.50 **«Санъат олами».** Умрбоқий анъаналар. 2-кўрсатув.
20.20 **«Юзма-юз».** Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси депутати, «Халқ бирлиги» ҳаракатининг раиси, академик Тўрабек Долимов билан мулоқот.
20.40 Оқшом эртаклари.
20.55 Эълонлар.
21.00 **«Ахборот».**
21.20 Эълонлар.
21.25 **«Иқтисодий ислоҳотларни чуқурлаштириш йўлида».**
21.55 **«Сарви гулрў келмади...».** Навоий ғазаллари билан айтиладиган қўшиқлар.
22.40 «Бошсиз чавандоз». Бадиий фильм.
00.15 Эълонлар.
00.20—00.35 **«Ахборот».**

ЎзТВ II
«ОМАД» таништиради:

18.30 Видео янгиликлари.
18.45 «Теле-ателье-шоу».
19.00 «Тропиканка». Телесериал (Бразилия).
19.50 «Оламнинг яратилиши». Оммабоп кўрсатув.
20.20 «Эм-Ти-Ви» оҳанглари ва Эълонлар.
21.05—22.45 «Кинонигоҳ».

ЎзТВ III
ЎзТВ

17.50 Янгиликлар (рус тилида).
18.00 «Умр мазмуни». Телефильм.

*

РОССИЯ ЖАМОАТ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
7.30—9.00

* * *

18.20—21.40

*

РОССИЯ ДАВЛАТ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
21.40—23.20

*

ЎзТВ

23.20 «Оқ соя».
23.50—24.00 Янгиликлар (рус тилида).

ЎзТВ IV
ХАЛҚАРО ТЕЛЕКАНАЛ

18.10 — 19.40 Туркия телевидениеси.

*

19.40 «Мульткарусель».
19.55 «Ҳамкорлик самаралари».
20.15 «Дурдаршан» телекомпаниясининг кўрсатувлари.
21.15 «Глобус».
21.45 Л. Якубовичнинг «Мўъжизалар майдони» Тошкентда.
22.30 «Кашфиётлар ва ихтиролар». Илмий-маърифий кўрсатув.
23.10 — 23.45 «Олам ва одам».

ЖУМА, 10

ЎзТВ I

7.00 — 9.00 **«Ассалом, Ўзбекистон!».** Тонгги дам олиш кўрсатуви.

*

9.00 «Бошсиз чавандоз». Бадиий фильм.
10.35 Немис тили.
11.05 «Эзгуликка интилиб». Телеочерк.
11.35 Навоий вилояти Нурота тумани Маданият уйи мақом ансамблининг концерти.
12.15 «Соғлом авлод учун». Боғчаларда жисмоний тарбия.
12.35 «Ёшлик» студияси. «Талабалар саҳнасида».
13.10 — 14.25 Болалар учун фильм. «Қизил қор ёққанда».

***

17.25 Кўрсатувлар тартиби.
17.30 **«Кичкинтойга хат келди».** Тележурнал.
18.00 **Янгиликлар.**
18.10 **«Оламга саёҳат».** Кинокўрсатув.
18.45 Мусиқий дақиқалар.
19.00 **«Табаррук қадамжолар».** Амир Темур юбилейига.
19.25 Эълонлар.
19.30 **«Ахборот»** (рус тилида).
19.45 Эълонлар.
19.50 **«Ўзбек киносининг барҳаёт саҳифалари».**

*

20.40 Оқшом эртаклари.
20.55 Эълонлар.
21.00 **«Ахборот».**
21.20 Эълонлар.
21.25 **«Эл тинчлиги йўлида».** Милиция ходимлари учун кўрсатув ва концерт.
22.35 «Барча постлар диққатига!». Бадиий фильм.
23.55 Эълонлар.
24.00 — 00.15 **«Ахборот».**

ЎзТВ II
«Тошкент» студияси таништиради:

18.30 «Ўтмишсиз келажак йўқ».
19.00 «Билиб қўйган яхши».
19.25 «Йигит билан қиз». Бадиий фильм.
20.30 «Самарали изланишлар».
21.00 «Д. Зокиров». Телефильм.
21.30 — 22.00 «5+1».

ЎзТВ III
ЎзТВ

17.50 Янгиликлар (рус тилида).
18.00 «Маркаколь — мўъжизакор кўл». Телефильм.

***

РОССИЯ ЖАМОАТ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
7.30—9.00

* * *

18.20—21.40

*

РОССИЯ ДАВЛАТ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
21.40—23.20

*

ЎзТВ

23.20 «Жонли сайёра».
23.50—24.00 Янгиликлар (рус тилида).

ЎзТВ IV
ХАЛҚАРО ТЕЛЕКАНАЛ

18.10 — 19.40 Туркия телевидениеси.

*

19.40 «Мульткарусель».
«ОМАД» таништиради:
19.55 Эълонлар.
20.00 «Санта-Барбара». Телевизион бадиий фильм.
20.50 «Кулгига нима етсин!». Ҳажвий кўрсатув.
21.15 Эълонлар.
21.20 Видео — «О».
23.00 Эълонлар.
23.05 «Автосалон». Автомобилларнинг янги моделлари.
23.25 — 23.35 «Даракчи». Ахборот кўрсатуви.

ШАНБА, 11

ЎзТВ I

7.00 — 9.00 **«Ассалом, Ўзбекистон!».** Тонгги дам олиш кўрсатуви.

*

9.00 «Париларнинг кузги совғаси». Бадиий фильм.
10.15 Болалар учун. «Қувноқлар даврасида».
10.45 «Мерос». Ҳайратий.
11.45 «Ёшлик» студияси. «Онамнинг ўгитлари».
12.15 «Истеъдод». Хурсанд Шеров.
12.45 — 14.45 «Маънавият» видеоканали.

***

17.25 Кўрсатувлар тартиби.
17.30 «Совға».
17.50 «Салом, ёшлар!».
18.20 **«Олам».** Маърифий кинодастур.
19.15 **«Оҳанглар оғушида».** Дам олиш кинодастури.
19.25 Эълонлар.
19.30 **«Ахборот»** (рус тилида).
19.45 Эълонлар.
19.50 **«Имкон чўққилари».** Гиннеснинг рекордлар оламида.
20.15 **«Оҳанглар оғушида».** Дам олиш кинодастури.
20.30 **«Ўзбекистон янгиликлари»** (инглиз тилида).
20.40 Оқшом эртаклари.
20.55 Эълонлар.
21.00 **«Ахборот».**
21.20 Эълонлар.
21.25 **«Юлдузли онлар».** Дам олиш дастури.
22.25 **«Тунги ёғду».** Дам олиш кинодастури.

ЎзТВ II
«ОМАД» таништиради:

9.00 «Мультфейерверк».
9.15 «Табиат дунёси».
10.05 «Хусусийлаштириш: қадамбақадам».
10.25 «Тропиканка». Телесериал (Бразилия).
11.15 «Эм-Ти-Ви» оҳанглари ва Эълонлар.
11.40 «Кинонигоҳ».
13.20 «Теле-ателье-шоу».
13.30 «Эм-Ти-Ви» оҳанглари ва Эълонлар.
14.10 «Видеогид».
14.30 — 18.30 «СПОРТ ҚИТЪАСИ».

*

«Тошкент» студияси таништиради:

18.30 Болалар учун. «Табассум».
19.10 «Менинг кўчам».
19.25 «Янги иқтисод».
19.55 «Фазога йўл».
20.20 «Рок-сеанс».
20.50 — 22.20 «Кинематограф».

ЎзТВ III
ЎзТВ

17.50 Дастурнинг очилиши. Эълонлар.
17.55 «Бобур». Телефильм.

*

РОССИЯ ЖАМОАТ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
18.20—21.40

*

РОССИЯ ДАВЛАТ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
21.40—23.20

*

ЎзТВ

23.20—00.10 «Замира Давлетмуродова». Видеофильм.

ЎзТВ IV
ХАЛҚАРО ТЕЛЕКАНАЛ

10.00 «Бизнен-мирас» (татар тилида).
10.40 «Олтин олма, дуо ол...».
11.10 «Кнопка». Болалар учун фильм.
11.40 — 12.10 «Суянч». Фуқароларни ижтимоий ҳимоялаш масалалари.

***

18.10 — 19.40 Туркия телевидениеси.

*

19.40 «Мульткарусель».
19.55 «Мамлакатлар, воқеалар, одамлар».
20.20 «Рангинкамон» (тожик тилида).
21.05 «Бу ажиб дунё».
21.25 «Би-Би-Си» янгиликлари.
21.35 «Дўстларимиз сайёраси».
22.15 «Интерпартнер».
23.00 — 23.10 «Си-Эн-Эн» янгиликлари.

ЯКШАНБА, 12

ЎзТВ I

7.00 — 9.00 **«Ассалом, Ўзбекистон!».** Тонгги дам олиш кўрсатуви.

*

9.00 **«Камалак».** Болалар учун кинодастур.
10.00 **«Ватанимга хизмат қиламан».**
11.00 «Санъат маскани». М. Уйғур номидаги Тошкент Давлат Санъат институтининг 50 йиллигига.
11.40 «Қувноқ стартлар» — Спортландия меҳмони. Ўзбекистон — Белоруссия.
12.40 «Сурнай наволари». Сунnатилла Қорабоев.
13.10 — 15.10 **«Болалигим — пошшолигим».** Видеоканал.

***

17.25 Кўрсатувлар тартиби.
17.30 Мультфильм.
17.50 **«Томоша»** ахбороти.
18.05 Спорт хабарномаси.
18.15 «Эртаклар — яхшиликка етаклар».
19.05 **«Ойнаи жаҳонда...»**
19.25 Эълонлар.
19.30 **«Панорама»** (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 **«Якшанба оқшомида».** Мусиқий дастур.
20.55 Эълонлар.
21.00 **«Ҳафтанома».**
21.20 Эълонлар.
21.25 **«Учрашув».** Ўзбекистонда хизмат кўрсатган санъат арбоби Олимжон Салимов.
22.25 «Икки дил достони». Бадиий фильм.
24.00 Эълонлар.
00.05 — 00.25 **«Ҳафтанома».**

ЎзТВ II
«ОМАД» таништиради:

10.00 Видео янгиликлари.
10.15 «Теле-ателье-шоу».
10.30 «Тропиканка». Телесериал (Бразилия).
11.20 «Оламнинг яратилиши».
11.50 «Эм-Ти-Ви» оҳанглари ва Эълонлар.
12.35 — 14.15 «Кинонигоҳ».

***

17.00 «Мультконцерт».
17.15 «Жаҳон географияси».
18.05 Эълонлар.
18.10 Видео — «О».
19.50 Эълонлар.
19.55 «Курьер».
20.15 «...яна об-ҳаво ҳақида».
20.25 «Постфактум».
20.35 Эълонлар.
20.40 Видео — «О».
22.20 Эълонлар.
22.25 «Кулгига нима етсин!». Ҳажвий кўрсатув.
22.50 «Компьютер — Осиё».
23.20 — 23.30 «Даракчи».

ЎзТВ III
ЎзТВ

17.50 Дастурнинг очилиши. Эълонлар.
17.55 «Табиатга меҳр». Телефильм.

***

РОССИЯ ЖАМОАТ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
18.20—22.55

*

РОССИЯ ДАВЛАТ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
22.55—23.20

*

ЎзТВ

23.20 «Қирғовуллар». Телефильм.
23.30—23.50 «Панорама» (рус тилида).

ЎзТВ IV
ХАЛҚАРО ТЕЛЕКАНАЛ

10.00 «Эй! Тонгингиз хайрли бўлсин!». Мультфильм.
10.30 «Менинг кўчам».
10.45 «Дарвоқе...».
11.05 Телефильм.
11.25 «Эртакларнинг сеҳрли олами».
13.05 «Булоқлар кўз очганда».
13.25 — 13.35 «Ўзбекистон янгиликлари» (инглиз тилида).

***

18.10 — 19.40 Туркия телевидениеси.

*

19.40 «Ёшлик оқшоми».
20.15 «Мамлакатлар, воқеалар, одамлар».
20.35 «Дурдаршан» телекомпаниясининг кўрсатувлари.
21.35 «Таклифлар ва ташрифлар».
22.05 «Би-Би-Си» янгиликлари.
22.15 «Ҳамкорлик — тараққиёт нишонаси».
23.00 «Си-Эн-Эн» янгиликлари.
23.10 — 23.30 «Бу ажиб дунё».

ҚОЗОҒИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ ДАСТУРИ

АЛМАТИ КЎРСАТАДИ
(40-дециметрли канал орқали)

ҲАР КУНИ:

- **7.00 «Азан».**
- **7.05 «Ассалом, Қозоғистон!» (шанба ва якшанбадан ташқари).**
- **7.45, 20.55 «Алқисса».**
- **12.00, 19.00 «Ярмарка» (якшанбадан ташқари).**
- **12.15, 22.00 «45 дақиқа» (якшанбадан ташқари).**
- **19.45 «Балбобек».**
- **20.00, 23.00 «Хабар». Ахборот кўрсатуви.**
- **20.50 «Халқ банки хузурида 5 дақиқа» (якшанбадан ташқари).**
- **22.45 «Талабларингизга биноан».**

ДУШАНБА, 6

7.55 «Ҳаёт йўли». Бадиий фильм. 9.15 Мультфильм. 9.30 «Турсунхон». Телефильм. 10.00 «Хабар». Ахборот кўрсатуви. 10.45 Концерт. 11.05 Ҳужжатли фильм.

* * *

17.05 «Соҳибжамол». Телесериал. 65-серия. 18.00 «Гутен абенд!» Немис таҳририяти кўрсатуви. 18.30 «Бозор иқтисодиёти йўлидан». 19.00 «Дадил ва ҳушёр кимсалар». Телесериал. 47-серия. 21.00 Адабий кўрсатув.

СЕШАНБА, 7

8.50 «ДАН назоратчиси». Бадиий фильм. 9.50 Мультфильм. 10.00 «Хабар». Ахборот кўрсатуви. 10.40 «Дадил ва ҳушёр кимсалар». Телесериал. 47-серия. 11.10 «Адабиёт юлдузи». Ҳужжатли фильм.

* * *

17.00 «Қайран она». Телевизион бадиий фильм. 18.45 «ДАН хроникаси». 19.00 «Дадил ва ҳушёр кимсалар». Телесериал. 48-серия. 21.00 Сайлов олдидан. «Парламентаризм сабоқлари». 2-кўрсатув. 21.25 Омонгельди Нурқосимов куйлайди. 23.20 Қозоғистон Республикасининг футбол бўйича кубоги.

ЧОРШАНБА, 8

7.50 «Хонанда керак». Бадиий фильм. 9.05 Мультфильм. 9.35 Қозоғистон телевидениеси хазинасидан. «Родничок» болалар хори концерти. 10.00 «Хабар». Ахборот кўрсатуви. 10.40 «Дадил ва хушёр кимсалар». Телесериал. 48-серия. 11.10 Телефильм. 11.45 «До-мажор». А. Манғитоев симфонияси.

* * *

17.05 «Соҳибжамол». Телесериал. 66-серия. 18.00 «Инсон ва қонун». 18.30 «Томоша-тортишув». 19.00 «Дадил ва хушёр кимсалар». Телесериал. 49-серия. 21.00 «Балли, йигитлар!».

ПАЙШАНБА, 9

7.50 «Хотира». Бадиий фильм. 9.00 Мультфильм. 9.40 «Халқ хазинаси». 10.00 «Хабар». Ахборот кўрсатуви. 10.40 «Дадил ва ҳушёр кимсалар». Телесериал. 49-серия. 11.10 «Дўмбира Испанияда». Телефильм. 11.20 Қозоғистон юлдузлари концерти.

* * *

17.00 Мультфильм. 17.30 Ертай Абилтоев куйлайди. 18.00 «Йигит ва қиз», Дукеш Бойимбетов ва Гулжиян Дусинбинова. 18.30 «Оқшом тароналари». 19.00 «Дадил ва хушрўй кимсалар». Телесериал. 50-серия. 21.00 «Имкон». Ёшлар учун кўрсатув. 21.30 Концерт. 23.20 «Мальборо мотор». Телешоу.

ЖУМА, 10

7.55 «Ўғилнинг қайтиши» Бадиий фильм. 9.10 Мультфильм. 10.00 «Хабар». Ахборот кўрсатуви. 10.45 «Дадил ва хушрўй кимсалар». Телесериал. 50-серия. 11.15 Мусиқий дастур.

* * *

17.00 «Соҳибжамол». Телесериал. 67-серия. 17.50 «Тянь-Шань арчаси». Телефильм. 18.15 Концерт. 18.25 «Давр талаби». 19.00 «Дадил ва хушрўй кимсалар». Телесериал. 51-серия. 21.50 Катталар учун мультфильм.

ШАНБА, 11

7.05 «Хабар». Ахборот кўрсатуви. 7.55 «Дадил ва хушрўй кимсалар». Телесериал. 51-серсерия. 8.30 Мультфильм. 9.00 Болалар учун фильм. «Яшил орол». 10.05 Жанли сайёра. «Ер чизгилари». 11.00 «Янги номлар, таниш чеҳралар». 11.45 Телефильм. 13.00 Телекўргазма. 13.30 «Хотира архиви». 14.00 «Кўриниш». 14.30 «Балкон». Бадиий фильм. 15.50 Концерт. 16.00 «Мальборо-мотор». Телешоу. 16.20 Мультфильм. 17.20 «Инсон ва олов». 17.50 «Гутен абенд!». Немис таҳририяти кўрсатуви. 18.35 Республика кунига бағишланган байрам концерти. 19.30 «Қисқасини айтганда». 21.05 «Олтин дала». Телеомад. 21.55 «Курьер». Ҳарбий-спорт кўрсатуви. 21.25 «Қозоқтелефильм» кўрсатади. 23.20 Иртиш бўйида гала-концерт.

ЯКШАНБА, 12

7.05 «Хабар». Ахборот кўрсатуви. 7.55 Мультфильм. 8.10 «Тоғлиқ». Телесериал. 7-серия. 9.00 «Янги номлар, таниш чеҳралар». 9.45 Болалар учун фильм. «Ойсулув ҳақида эртак». 10.00 «Кўкжияк» телеклуби. 10.50 «Энши болапан — 5»». 13.00 «Товушлар музейи». 13.30 «Х» муҳити. 13.50 ««Водиллик келин». Бадиий фильм. 15.50 Миллий спорт турлари бўйича қишлоқ спорт ўйинлари. 16.30 «Каре сарам». Корейс таҳририяти кўрсатуви. 17.00 Халқаро объектив. 17.25 «Соҳибжамол». Телесериал. 68-серия. 18.15 «Сиҳат-саломатлик» дастури. 18.45 «Жаҳон спорти янгиликлари». 19.15 «Азия дауси» студияси. Сўнгги сўз. 20.00 Ҳафта якунлари. 20.55 «Кулги карвони». 1-бўлим. 21.55 Катталар учун мультфильм. 22.00 «Кулги карвони». 2-бўлим.

ТИЖОРАТ ХАБАРЛАРИ ВА ЭЪЛОНЛАР

«ВИДЭЛ» ҚЎШМА КОРХОНАСИ ТУРИСТИК БЮРОСИ САМОЛЁТДА

«ТОШКЕНТ — КИШ ОРОЛИ (Эрон) — ТОШКЕНТ» йўналиши бўйича

САЁҲАТГА ТАКЛИФ ҚИЛАДИ

КИШ ОРОЛИ — Форс қўлтиғидаги эркин иқтисодий зонадир. У ерда муҳим савдо марказлари ва замонавий бозорлар бор. Бу бозорларда дунёнинг ҳамма мамлакатларидан келтирилган моллар арзон нархларда сотилади.

КИШ ороли дам олиш ва сайр қилиш учун жуда яхши жойдир. Эркаклар ва аёллар учун гўзал пляжлари бор. Денгизда сайр қилиш ва бошқа қизиқарли тадбирлардан баҳраманд бўлишингиз мумкин. 8 куну 7 тун уч юлдузли меҳмонхонада яшаб кунига икки маҳал овқатланасиз. Оладиган юкингиз чекланмаган (20 кг. бепул).

Гуруҳлар тўлгандан сўнг жўналади.
КИШ ОРОЛИГА ВИЗАСИЗ БОРИЛАДИ.
ҲИНДИСТОН — ДЕҲЛИГА ЧАРТЕР РЕЙСИ — 3 КУН.

Уч юлдузли меҳмонхонада яшаб, кунига икки маҳал овқатланасиз. 100 кг ва ундан ортиқ юк олишингиз мумкин.

Гуруҳлар тўлгандан сўнг жўналади.
КИСЛОВОДСК, ЯЛТА, ЕССЕНТУКИ ШАҲАРЛАРИГА САНАТОРИЙ-КУРОРТ ЙЎЛЛАНМАЛАРИ — 21 КУНГА.

Мурожаат учун манзилгоҳ: Тошкент шаҳри, Охунбобоев кўчаси, 2, «Баҳор» ресторани ва «Тўйтепа» автостанцияси оралиғида.
Телефонлар: 33-36-68, 36-15-57.

ЮНУСОБОД ТУМАНИ БАНДЛИК ХИЗМАТИ 1995 йил 10 ноябрь соат 9.00 дан 15.00 гача ОЛОЙ БОЗОРИНИНГ МАРКАЗИЙ ПАВИЛЬОНИДА бўш ишчи ўринлари ва вакант вазифалари **ЯРМАРКАСИНИ ЎТКАЗАДИ.**

Ишга жойлашишни хоҳлаганларга ишга ва ўқишга йўлланма берилади.

ЎҚИШГА МАРҲАМАТ!
ПОЙТАХТИМИЗ ЁШЛАРИ ВА ОТА-ОНАЛАР ДИҚҚАТИГА!

Низомий номидаги Тошкент Давлат педагогика институти қошида очилган тайёрлов курси ёшларни олий ва ўрта махсус ўқув юртларига кириш учун тест синовлари асосида тайёрлайди.

Машғулотлар ўзбек ва рус тилларида ёшларни мактабдаги ўқиш соатларидан ҳоли вақтда 10 НОЯБРЬ 1995 ЙИЛДАН БОШЛАНАДИ.

Қўшимча маълумотларни 55-55-77 телефони орқали олишингиз мумкин.

МАНЗИЛГОҲИМИЗ: Тошкент — 100, Юсуф Хос Ҳожиб кўчаси, 103-уй.

«АЛ-САФО» ФИРМАСИ

савдода ва умумий овқатланиш корхоналарида иш тажрибасига эга бўлган **БОШ БУХГАЛТЕРНИ ИШГА ТАКЛИФ ҚИЛАДИ.**

ТОШКЕНТ КИНОТЕХНИКУМИ

11 ва 9-синф ўқувчи ёшларни

киновидеотехник-оператор, овоз техниги, радиотехник, иқтисодчи ва бухгалтер соҳалари учун

тест-синов ва имтиҳонларга тайёрлаш

6 ОЙЛИК КУРСЛАРИГА ТАКЛИФ ҚИЛАДИ

Ўқиш ўзбек ва рус тилларида 15 НОЯБРДАН бошланади.

Манзилимиз: Талабалар шаҳарчаси, 96-уй.
ТЕЛЕФОНЛАР: 46-04-00, 46-13-13, 46-47-68.

Хусусий эълонлар

5, 6, 7 ЁШДАГИ БОЛАЛАРНИ ўқиш ва ёзиш, мустақил фикрлаш, нутқ маданиятини ривожлантириш, математика, эслаб қолиш қобилиятини ривожлантирувчи ўйинлар ўтказиб БИРИНЧИ СИНФГА ТАЙЁРЛАЙМАН.

Телефонлар: 33-28-18, 33-72-57.

* * *

Яккасарой туманидаги 118-ўрта мактаб томонидан **Шоакбарова Шаҳноза Абдуллазизовна** номига берилган А 420404 рақамли йўқолган **ўрта маълумот тўғрисидаги шаҳодатнома БЕКОР ҚИЛИНАДИ.**

«ТОШКЕНТ ТЎҚИМАЧИЛИК КОМБИНАТИ» ҳиссадорлик жамиятининг ИШЛАБ ЧИҚАРИШ ТЕХНИКА ЛИЦЕЙИ
Тошкент шаҳрида истиқомат қилувчи қизларни ТЎҚУВЧИ, ИП ЙИГИРУВЧИ, КАЛАВАЛОВЧИ, ПИЛИКЛОВЧИ, ИП ЎРОВЧИ, ИП ПИШИТУВЧИ КАСБЛАРИНИ ЭГАЛЛАШ УЧУН ЎҚИШГА ТАКЛИФ ҚИЛАДИ
Ўқиш муддати 4 ойдан 8 ойгача.

Ўқувчиларга 1-2 ой учун 1100 сўмгача, 3-4 ойларда 700 сўмгача ва 100 фоиз иш ҳақи, 5-8 ойларда 200 сўм ва 100% ойлик маоши тўланади, бу 2000-2500 сўм бўлиши мумкин.

Лицей ўқувчиларидан солиқ олинмайди, лицейни тугатгандан сўнг 3 ой давомида ишлаган маошга 20 фоиз рағбатлантириш пули тўланади. Бу 2000-2500 сўм бўлиши мумкин.

Асосий касбни эгаллаб ишлаётган ишчиларнинг ойлик маоши 3200 сўмдан 4800 сўмгача ва ундан юқори бўлиши мумкин. Асосий касбда ишлаётган ишчилардан 25 фоиз солиқ олинади.

ЛИЦЕЙ ЎҚУВЧИЛАРИ ҲИССАДОРЛИК ЖАМИЯТИДА ТАШКИЛ ҚИЛИНГАН ҲАММА ИМТИЁЗЛАРДАН ТЎЛИҚ ФОЙДАЛАНАДИЛАР.

Ҳар ойда ўқувчилар маошига бир кунига 10 сўм овқат пули қўшиб тўланади.

Лицейда ЎҚИШ ГУРУҲЛАРНИНГ ТЎЛИШИ БИЛАН БОШЛАНАДИ.

Қуйидаги ҳужжатлар топширилади: раҳбар номига ариза, паспорт, 6 дона (3х4) расм, маълумоти ҳақидаги ҳужжат, талабалар тиббий кўрикдан ҳиссадорлик жамиятининг тиббий бўлимидан лицей йўлланмаси билан ўтказилади.

Бизнинг манзилгоҳ: Тошкент шаҳри, Абдулла Қаҳҳор кўчаси, 34-уй. (80, 135, 2-атобусларнинг «Билим юрти» бекати).

Телефонлар: 55-44-85, 55-44-96.

ЎЗБЕКИСТОНДА БИРИНЧИ МАРТА ИСРОИЛДАГИ «ЎЛИК ДЕНГИЗ» КОСМЕТИКАСИ
«Зенит»
фирма техно-савдо маркази
ГЎЗАЛ АЁЛЛАРИМИЗГА

лосьонлар, шампунлар, кремлар, балзамлар, тозалагичлар, турли хилдаги терилар учун шифобахш маскалар — комбинациялаштирилган маҳсулотларни

ТАКЛИФ ҚИЛАДИ

Улар «ЎЛИК ДЕНГИЗ» минералларига табиат экстрактлари — шифобахш ўсимликлар қўшиб тайёрланган.

Шунингдек, ФРАНЦИЯДА ИШЛАБ ЧИҚАРИЛГАН (сертификат билан тасдиқланган) ПАРФЮМЕРИЯ СУВИНИ ТАВСИЯ ҚИЛАДИ.

Манзилимиз: Чехов кўчаси, 10-уй (метронинг «Ойбек» бекати).
ТЕЛЕФОН: 54-26-52.

Ўзбекистон Республикаси Соғлиқни сақлаш вазирлигига қарашли Педиатрия илмий-текшириш институти жамоаси бўлим бошлиқлари Ўткир Боқиевич Муҳамедов, Нодир Боқиевич Муҳамедовга — акалари ва шифокор Жаҳонгир Дилмуродович Муҳамедовга отаси, Тошкент Педиатрия тиббиёт институтининг болалар юқумли касалликлари кафедраси мудири, тиббиёт фанлари доктори, профессор **Дилмурод Боқиевич МУҲАМЕДОВнинг** бевақт вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Биринчи Тошкент Давлат тиббиёт институти ректорати институт босмахонасининг директори **Турсун Дадахонович ДАДАХОНОВнинг** вафот этганлигини чуқур қайғу билан билдириб, марҳумнинг оила аъзоларига таъзия изҳор қилади.

«РИМПИ» ҳиссадорлик жамияти жамоаси бош бухгалтер У. Л. Фармоновга отаси **Лапас ФАРМОНОВнинг** вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Тошкент врачлар малакасини ошириш институти ректорати ва касаба уюшмаси эпидемиология кафедрасининг мудири Р. А. Баҳромова онаси **Рисолат МИРСАЛИМОВАнинг** вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қиладилар.

Ғафур Ғулом номидаги Адабиёт ва санъат нашриёти жамоаси нашриёт ходимлари Н. Фозилова ва У. Маҳмудоваларга оналари **Пазли МАҲАМАДЖОН қизининг** вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Тошкент оқшоми

Муассис: Тошкент шаҳар ҳокимлиги

Газета Ўзбекистон Республикаси Давлат матбуот қўмитасида рўйхатга олинган. Рўйхат сони ~ 10.

Манзилимиз: 700000, Тошкент шаҳри, ГСП, Матбуотчилар кўчаси, 32-уй.

Телефонлар: хатлар ~ 33-29-70; эълон ва тижорат хабарларини жойлаштириш масалалари бўйича ~ 33-81-42

Эълонлар ва тижорат хабарлари аниқ ва тўғрилиги учун жавобгарлик уларни берган ташкилот ва шахслар зиммасидадир.

Нашрни етказиб бериш масалалари бўйича турар жойлардаги почта бўлимларига ёки "Тошкент почтаси" шаҳар почта корхонасининг фойдаланиш бўлимига ~ 33-74-05 телефонига мурожаат қилишингиз мумкин.

Ҳажми ~ 2 босма табоқ. Офсет усулда чоп этилади. Қоғоз бичими - А-2. Газета IBM компьютерида терилди ва саҳифаланди. Нашр кўрсаткичи - 64690.

"Шарқ" нашриёт-матбаа концерни босмахонаси. Корхона манзили: "Буюк Турон" кўчаси, 41-уй.

Душанба, чоршанба ва жума кунлари чиқади. Буюртма--Г-- 0495 «Босмага бериш вақти 11.30. 1 2 3 4 5 6.